II

(Neleģislatīvi akti)

LĒMUMI

KOMISIJAS LĒMUMS

(2012. gada 19. septembris)

par *Elan d.o.o.* atbalsta pasākumiem SA.26379 (C 13/10) (ex NN 17/10), ko īstenojusi Slovēnija

(izziņots ar dokumenta numuru C(2012) 6345)

(Autentisks ir tikai teksts slovēņu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2014/273/ES)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu,

pēc tam, kad tā aicinājusi ieinteresētās personas iesniegt piezīmes saskaņā ar minēto noteikumu ([1]),

tā kā:

1. PROCEDŪRA

(1) Slēpju ražotājs no Vācijas *Marker Völkl International GmbH* (turpmāk "sūdzības iesniedzējs") 2008. gada 10. jūlijā iesniedza sūdzību, kurā apgalvo, ka Slovēnija piešķīrusi valsts atbalstu uzņēmumam *Elan d.o.o.* (turpmāk "*Elan*"; sūdzības iesniegšanas brīdī tas bija pazīstams kā *Skimar d.o.o.*). Komisija nosūtīja Slovēnijai vairākus informācijas pieprasījumus, un Slovēnija atbildēja 2008. gada 14. oktobra, 2010. gada 30. janvāra un 2010. gada 22. februāra vēstulēs. Komisija 2009. gada novembrī nosūtīja informācijas pieprasījumu arī sūdzības iesniedzējam, un tas atbildēja 2010. gada 5. martā.

(2) Komisija 2010. gada 12. maija vēstulē informēja Slovēniju, ka attiecībā uz atbalstu ir nolēmusi sākt Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 2. punktā paredzēto procedūru.

(3) Komisijas lēmums par procedūras sākšanu tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ([2]). Komisija aicināja ieinteresētās personas iesniegt piezīmes par pasākumiem. Komisija nesaņēma ieinteresēto trešo personu piezīmes.

(4) Pēc tam, kad Komisija pieņēma lēmumu par procedūras sākšanu, Slovēnija 2010. gada 9., 10. un 16. jūnija vēstulēs (pēdējai vēstulei bija pievienoti 2010. gada 26., 28. un 31. maija, kā arī 2. un 14. jūnija pielikumi) iesniedza papildu informāciju. Komisija 2011. gada 16. augustā nosūtīja informācijas pieprasījumu Slovēnijas

([1]) OV C 223, 18.8.2010., 8. lpp.
([2]) Skatīt 1. zemsvītras piezīmi.

iestādēm, un tās atbildēja 2011. gada 10. oktobra vēstulē. Iestādes 2011. gada 11. oktobrī iesniedza vairākus vēstules pielikumus. Pēc Komisijas dienestu un uzņēmuma pārstāvju sanāksmes Slovēnija 2012. gada 6. un 30. marta, 13., 16. un 23. aprīļa, kā arī 10., 15. un 30. maija vēstulēs iesniedza papildu informāciju.

2. **ATBALSTA APRAKSTS**

2.1. ATBALSTA SAŅĒMĒJS

(5) *Elan* ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību, kas ražo slēpošanas aprīkojumu un jūras kuģošanas līdzekļus, piemēram, jahtas. Uzņēmums atrodas Slovēnijas reģionā *Begunje na Gorenjskem*. Visam šim reģionam ir tiesības saņemt reģionālo atbalstu saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta a) apakšpunktu ([3]). Patlaban *Elan* strādā aptuveni 460 darbinieku, un uzņēmumam ir divas galvenās struktūrvienības: ziemas sporta aprīkojuma struktūrvienība un jūras kuģošanas līdzekļu struktūrvienība. Uzņēmumam Slovēnijā ir tikai viens meitasuzņēmums – *Elan Inventa d.o.o.* (sporta aprīkojuma ražošana), bet tam pieder arī vairāki tirdzniecības uzņēmumi citās valstīs.

(6) Līdz 2010. gada jūnijam un novērtējamo pasākumu īstenošanas laikā *Elan* struktūra bija citādāka nekā patlaban – to veidoja mātesuzņēmums *Elan*, kam piederēja akcijas četros meitasuzņēmumos:

— *Elan d.o.o.* (turpmāk "*Elan Winter sport*"), kas īstenoja ar ziemas sporta aprīkojumu saistītās *Elan* darbības. *Elan Winter sport* arī piederēja vairāku tirdzniecības uzņēmumu akcijas,

— *Elan Marine d.o.o.* (turpmāk "*Elan Marine*"), kas īstenoja ar jūras kuģošanas līdzekļiem saistītās *Elan* darbības. *Elan Marine* piederēja vairāku meitasuzņēmumu akcijas, piemēram, 100 % *Elan PBO* akciju, 100 % *Elan Marine Charter* akciju un 100 % *Elan Yachting d.o.o.* akciju,

— *Elan Inventa d.o.o.* (sporta aprīkojuma struktūrvienība),

— *Marine Nova d.o.o.* (netirdzniecības uzņēmums).

(7) *Elan* pieder valstij. Patlaban 66,4 % tā akciju pieder *Posebna družba za podjetniško svetovanje, d.d.* (turpmāk "*PDP*") – finanšu pārvaldītājuzņēmumam, kura īpašnieki ir trīs valsts fondi. Vēl viens *Elan* īpašnieks, kam pieder 25 % akciju, ir *Triglav Naložbe, finančna družba, d.d.* (turpmāk "*Triglav Naložbe*"). Tas ir finanšu uzņēmums, kas pieder apdrošināšanas uzņēmumam, kura galvenā īpašniece ir valsts. Pārējie 8,6 % akciju pieder *Prvi pokojninski sklad*, kas ir valsts pensiju fonds (sīku *Elan* akcionāru aprakstu skatīt 2.2. punktā). Arī izmeklējamo pasākumu īstenošanas laikā *Elan* galvenokārt piederēja valstij. Taču tā akcionāru struktūra bija nedaudz citādāka (arī skatīt 2.2. punktu).

(8) Par *Elan* finanšu stāvokli jānorāda, ka pēc sarežģījumiem 2004. gadā uzņēmums 2005. un 2006. gadā guva peļņu un tā apgrozījums pastāvīgi palielinājās. Uzņēmuma stāvoklis sāka pasliktināties 2007. gadā, izraisot apgrozījuma kritumu un tīros zaudējumus 2007.–2008. gadā. Sīkāks *Elan* finanšu stāvokļa novērtējums ir sniegts (68)–(74) apsvērumā.

(9) Pašlaik notiek *Elan* privatizācijas process. Galvenais akcionārs *PDP* grasās pārdot savu uzņēmuma daļu un patlaban veic pārrunas ar iespējamajiem pretendentiem.

2.2. ATBALSTA SAŅĒMĒJA PAŠREIZĒJIE AKCIONĀRI UN AKCIONĀRI PASĀKUMU ĪSTENOŠANAS LAIKĀ

(10) Tā kā *Elan* īpašnieku struktūra un to identitāte, kā arī uzņēmuma pārvaldības veids ietekmē to, vai *Elan* labā īstenotie pasākumi ir piedēvējami valstij un īstenoti, izmantojot valsts līdzekļus, turpmāk ir īsi aprakstīts katrs īpašnieks un pēc tam sniegts pārskats par *Elan* akcijām, kas katram īpašniekam piederējušas. Jānorāda, ka laikposmā no pirmā kapitāla ieguldījuma 2007. gadā (1. pasākums) līdz otrajam kapitāla ieguldījumam 2008. gadā (2. pasākums) *Elan* īpašnieki mainījās un ka kopš tā laika ir notikušas papildu pārmaiņas. Sīkāka informācija ir sniegta turpmāk (skatīt (19)–(22) apsvērumu).

([3]) Valstu reģionālā atbalsta pamatnostādnes 2007.–2013. gadam (OV C 54, 4.3.2006., 13. lpp.).

2.2.1. **Elan *akcionāru apraksts***

KAD

(11) *Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d.d.* (turpmāk "*KAD*") ir akciju sabiedrība, kuras vienīgā akcionāre ir Slovēnijas valsts. *KAD* Slovēnijas vārdā pārvalda valsts pensiju fondus un līdzekļus. Tā atbild arī par valsts aktīvu privatizāciju. Uz *KAD* attiecas Slovēnijas Likums par uzņēmumiem (*ZGD-1, Zakon o gospodarskih družbah*). Tāpēc *KAD* ir tādas struktūrvienības kā pilnsapulce, uzraudzības padome un valde. Slovēnijas valdība ieceļ visus 15 pilnsapulces dalībniekus (pieci no tiem pārstāv pensionārus un darbiniekus ar īpašām vajadzībām, pieci pārstāv darba devējus un apdrošinātās personas, un pieci – Slovēnijas valdību) un visus deviņus uzraudzības padomes locekļus. Valdības pārstāvji tiek aicināti apmeklēt pilnsapulces sanāksmes.

KAD-PPS

(12) *Prvi pokojninski sklad* ir pirmais Slovēnijas Republikas Pensiju fonds, tātad tas pilnībā pieder valstij. *KAD* pārvalda šo pensiju fondu, kā arī kontrolē to *Elan* daļu, kas pieder *PPS* (turpmāk "*KAD-PPS*").

DSU

(13) *Družba za svetovanje in upravljanje, d.o.o.* (turpmāk "*DSU*") ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību, kas sniedz vadības un konsultāciju pakalpojumus un pilnībā pieder valstij. Tā *inter alia* atbild arī par valsts aktīvu privatizāciju. *DSU* struktūrā ietilpst uzraudzības padome, kurā darbojas trīs locekļi. Divus locekļus ieceļ Slovēnijas valdība un vienu – uzņēmuma darbinieki. Kamēr nav iecelts darbinieku pārstāvis, Slovēnija ieceļ arī trešo locekli. Uzraudzības padome ieceļ uzņēmuma direktoru, kas pārvalda *DSU* darījumus.

Zavarovalnica Triglav

(14) *Zavarovalnica Triglav, d.d.* (turpmāk "*Zavarovalnica Triglav*") ir uzņēmums, kas piedāvā visu veidu dzīvības un nedzīvības, veselības un nelaimes gadījumu apdrošināšanu. 67,7 % tā akciju pieder uzņēmumiem, kuru tiešā vai netiešā vairākuma īpašniece ir valsts. Laikā, kad piešķīra atbalstu, *Zavarovalnica Triglav* galvenie akcionāri bija: *Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje* (turpmāk "*ZIPZ*", Pensiju un invaliditātes apdrošināšanas aģentūra), kas pilnībā pieder valstij un kam piederēja 34,5 % *Zavarovalnica Triglav* akciju; *Slovenska odškodninska družba, d.d.* (turpmāk "*SOD*", Slovēnijas kompensācijas apvienība), kas pilnībā pieder valstij un kam piederēja 28,1 % *Zavarovalnica Triglav* akciju; *NLB, d.d.*, kas 50 % apmērā pieder valstij un kam piederēja 3,1 % *Zavarovalnica Triglav* akciju, kā arī *HIT d.d.*, kas pilnībā pieder valstij un kam piederēja 1,1 % *Zavarovalnica Triglav* akciju. Pārējo *Zavarovalnica Triglav* akcionāru daļas uzņēmumā nepārsniedza 1,8 %.

(15) *Zavarovalnica Triglav* struktūrā ietilpst uzraudzības padome, kurā darbojas astoņi locekļi, un valde. Pieci uzraudzības padomes locekļi pārstāv akcionāru intereses, un tos ievēl *Zavarovalnica Triglav* akcionāru pilnsapulce. Pārējie trīs locekļi pārstāv darbinieku intereses.

Triglav Naložbe

(16) *Triglav Naložbe* ir finanšu uzņēmums. Laikā, kad veica otro kapitāla ieguldījumu, 80 % *Triglav Naložbe* akciju piederēja *Zavarovalnica Triglav*, kura vairākums pieder valstij (skatīt (14) apsvērumu). Pārējais *Triglav Naložbe* kapitāls ir ļoti izkliedēts starp dažādiem ieguldītājiem, kuru daļas uzņēmumā nepārsniedz 0,67 %. *Triglav Naložbe* struktūrā ietilpst uzraudzības padome un valde. Uzraudzības padomē darbojas trīs locekļi, un to ieceļ *Triglav Naložbe* kopsapulce.

PDP

(17) *PDP* ir finanšu pārvaldītājuzņēmums, kas izveidots 2009. gada jūnijā. Tas pieder trim valsts fondiem, t. i., *KAD*, *DSU* un *SOD*, un Slovēnijas valsts vārdā darbojas kā pārstrukturēšanas uzņēmums. *PDP* saskaņā ar attiecīgu līgumu var pārņemt grūtībās nonākušu valsts uzņēmumu vadību, izmantot visas balsstiesības, izveidot uzraudzības padomi un valdi, kā arī valsts vārdā veikt atjaunošanas pasākumus ([4]). *PDP* pieder akcijas vairākos tādos Slovēnijas uzņēmumos, kas agrāk piederēja daļējiem valsts fondiem ([5]), un dažiem no šiem uzņēmumiem *PDP* meklē stratēģiskos ieguldītājus.

KD Kapital

(18) *KD Kapital, finančna družba, d.o.o.* (turpmāk "*KD Kapital*") ir uzņēmums, kas darbojas kapitālieguldījumu nozarē. *KD Kapital* pieder uzņēmumu grupai *Skupina KD* ([6]), un tam ir privāts īpašnieks.

2.2.2. **Elan *akciju īpašnieki dažādos laikposmos***

(19) Kad tika īstenots pirmais pasākums, t. i., 2007. gadā, *Elan* akcijas piederēja šādiem uzņēmumiem: *KAD* (30,48 %), *KAD-PPS* (10,3 %), *DSU* (17,34 %), *Triglav Naložbe* (13,16 %), *Zavarovalnica Triglav* (11,89 %) un *KD Kapital* (16,83 %).

(20) *KD Kapital* 2008. gada aprīlī pārdeva savas akcijas *KAD*. Pēc šā darījuma un laikā, kad tika veikts otrais kapitāla ieguldījums, *Elan* akcijas piederēja šādiem uzņēmumiem: *KAD* (47,31 %), *KAD-PPS* (10,3 %), *DSU* (17,34 %), *Triglav Naložbe* (13,16 %) un *Zavarovalnica Triglav* (11,89 %).

(21) *KAD* un *DSU* 2010. gadā likumīgi nodeva savas *Elan* akcijas finanšu pārvaldītājuzņēmumam *PDP*. Patlaban *PDP* pieder 66,4 % *Elan* akciju. *KAD-PPS* pieder 8,6 %, bet *Triglav Naložbe* – 25 % akciju.

(22) Lēmuma **1. tabulā** ir sniegts pārskats par akcijām, kas katram attiecīgajam akcionāram piederēja 1. un 2. pasākuma īstenošanas laikā un 2012. gada maijā.

1. tabula

(%)

Uzņēmums	1. pasākums (2007. gada janvāris)	2. pasākums (2008. gada augusts)	2012. gada maijs
PDP (pieder *KAD*, *DSU* un SOD, kuru īpašniece ir valsts)	0	0	66,4
KAD (pieder tikai valstij)	30,48	47,31	0
KAD-PPS (pieder tikai valstij)	10,30	10,30	8,6
DSU (pieder tikai valstij)	17,34	17,34	0
Triglav Naložbe (80 % pieder *Zavarovalnica Triglav*)	13,16	13,16	25
Zavarovalnica Triglav (pieder *ZIPZ* un *SOD*, kuru īpašniece ir valsts)	11,89	11,89	0
KD Kapital (privāts uzņēmums)	16,83	0	0
Valsts akcijas kopā	**83,17**	**100**	**100**

([4]) "Strukturālas korekcijas 2010. un 2011. gadā", Slovēnijas Republikas valdība, 2009. gada oktobris, 12. lpp., vietnē: http://www.svrez.gov.si/fileadmin/svez.gov.si/pageuploads/docs/strukturne_prilagoditve/Structural_adjustmements_SLO_EN.pdf.

([5]) *PDP* 2009. gada decembrī piederēja akcijas 10 tādos Slovēnijas uzņēmumos, kuri agrāk piederēja *KAD*, *SOD* un *DSU*; skatīt *Who we are* (Kas mēs esam) – Slovēnijas iestāžu iesniegto *PDP* prezentāciju *PowerPoint* formātā.

([6]) http://www.kd-group.com/en/index.php.

2.3. PASĀKUMU APRAKSTS

2.3.1. **2007. gadā veiktais kapitāla ieguldījums ("1. pasākums")**

(23) Pamatojoties uz stratēģiskās attīstības plānu 2006.–2010. gadam (ko 2005. gada decembrī izstrādāja *Elan* uzraudzības padome), *Elan* 2006. gadā paredzēja vērienīgu uzņēmumu grupas ieguldījumu programmu ieguldījumiem ēkās, aprīkojumā un zīmola mārketingā. Bija plānots, ka 2006.–2007. gadā uzņēmumā tiks ieguldīti 20,2 miljoni euro. Lai finansētu šos ieguldījumus, *Elan* aicināja akcionārus palielināt tā kapitālu par 20,2 miljoniem euro. Papildus tam *Elan* 2006. gadā arī sāka stratēģiskās attīstības plānā paredzēto jauna ražošanas aprīkojuma iegādi.

(24) *Elan* un tā akcionāri 2007. gada 29. janvārī parakstīja nodomu protokolu, kurā vienojās, ka akcionāri ieguldīs uzņēmumā 10,225 miljonus euro (aptuveni pusi no stratēģiskās attīstības plānā 2006.–2010. gadam paredzētajiem 20,2 miljoniem euro). Katrs akcionārs piekrita palielināt uzņēmuma kapitālu proporcionāli savam *Elan* akciju daudzumam. Lēmums tika pieņemts, pamatojoties uz neatkarīga konsultāciju uzņēmuma […] (*) sagatavotu uzņēmuma novērtējumu un vairākiem citiem dokumentiem, ko bija izstrādājis *Elan* un tā vairākuma akcionārs *KAD*. […] aprēķināja uzņēmuma patieso vērtību, pamatojoties uz vidējo aprēķināto (katras struktūrvienības) i) nesenāko darījumu vidējo svērto salīdzinošo cenas/ieņēmuma koeficientu, ii) attiecīgo uzņēmumu 2005. gada tirgus cenas/peļņas koeficientiem un iii) septiņkārtīgu *EBITDA* vērtību, ieskaitot 25 % no prognozētajām ietaupītajām izmaksām. No iegūtās vidējās vērtības atņēma īstermiņa procentus nesošos parādus un pusi no noteiktajiem ieguldījumiem, ko nevarēja finansēt ar uzņēmuma prognozēto naudas plūsmu. *KAD* izstrādāja sākotnējo *Elan* vērtības aplēsi atbilstīgi diskontētās naudas plūsmas metodei, izmantojot uzņēmējdarbības prognozes, ko *Elan* iesniedza savai uzraudzības padomei.

(25) Pirms tam, t. i., 2006. gada maijā, *Elan* informēja savus akcionārus, ka, kaut gan tas stratēģiskās attīstības plānā 2006.–2010. gadam paredzētajiem ieguldījumiem bija izmantojis visus brīvos naudas līdzekļus, lai varētu veikt vajadzīgos ieguldījumus, būs nepieciešams papildu kapitāls ([7]). Vēlāk, 2006. gada novembrī, *Elan* sagatavoja sīkāku analīzi par kapitāla palielināšanas radīto ietekmi ([8]). Saskaņā ar analīzi ieguldījumi ziemas sporta aprīkojuma struktūrvienībai 2006.–2010. gadā nodrošinātu 15,4 miljonus euro lielu kumulatīvo tīro peļņu, savukārt, ja kapitālu nepalielinātu, struktūrvienība ciestu kumulatīvos tīros zaudējumus 4,8 miljonu euro apmērā. Ja palielinātu kapitālu, pieaugtu arī jūras kuģošanas līdzekļu struktūrvienības 2006.–2010. gada kumulatīvā tīrā peļņa (14,9 miljoni euro salīdzinājumā ar 8 miljoniem euro). Taču saskaņā ar *Elan* vairākuma akcionāra *KAD* sagatavotajām aplēsēm uzņēmumu grupas vērtība bija 22,8 miljoni euro. Akcionāru *KAD*, *DSU*, *Zavarovalnica Triglav* un *Triglav Naložbe* uzraudzības padomes apstiprināja kapitāla ieguldījumu jau attiecīgi 2006. gada decembrī un 2007. gada janvārī.

(26) Akcionāru pilnsapulce oficiāli apstiprināja kapitāla palielināšanu 2007. gada 25. oktobrī. Akcionāri veica maksājumus 2007. gada 15. novembrī, un to apmērs proporcionāli atbilda katra akcionāra īpašumtiesību daļai. *Elan* kapitāls tika palielināts par 10,225 miljoniem euro, un tas piešķīra akcionāra aizdevumu *Elan Winter sport* (5,8 miljonus euro) un *Elan Marine* (4,425 miljonus euro). Šos akcionāra aizdevumus vēlāk pārvērta *Elan Winter sport* un *Elan Marine* pašu kapitālā. Kā aprakstīts iepriekš, 2010. gada jūnijā *Elan Winter sport* un *Elan Marine* apvienoja ar mātesuzņēmumu *Elan* (skatīt (6) apsvērumu).

(27) Viens no iemesliem, kāpēc no nodomu protokola parakstīšanas līdz akcionāru oficiāla apstiprinājuma saņemšanai pagāja tik ilgs laiks, bija tas, ka *KD Kapital* – tolaik vienīgais *Elan* privātais akcionārs –, kam bija bloķējošā mazākuma tiesības, bloķēja oficiālā lēmuma pieņemšanu par kapitāla palielināšanu. *KD Kapital* rīcības iemesls bija *KAD* un *KD Kapital* domstarpības par *Elan* uzraudzības padomes sastāva izmaiņām. Slovēnija paskaidroja, ka *KD Kapital* piederēja arī 50 % akciju vienā no *Elan* konkurentiem, t. i., *Seaway Group d.o.o.*, un tas grasījās iecelt *KD Kapital* pārstāvi *Elan* uzraudzības padomē. Taču *KAD* uzskatīja, ka, ņemot vērā *KD Kapital* akcijas uzņēmumā *Seaway*, tas nav pieņemami. Lai šo problēmu atrisinātu, 2007. gada oktobra sākumā *KAD* piedāvāja *KD Kapital* pārdošanas iespēju ar nosacījumu, ka *KD Kapital* balsojumā atbalstīs *KAD* priekšlikumu saistībā ar domstarpībām par uzraudzības padomes locekļiem.

(*) Konfidenciāla informācija.
([7]) *Elan* valdes sagatavots dokuments par *Elan* uzņēmumu kapitāla palielināšanu, 2006. gada 30. maijs.
([8]) *Elan* valdes vēstule *KAD*, 2006. gada 30. novembris.

(28) *KD Kapital* pieņēma piedāvājumu un visbeidzot atbalstīja kapitāla palielināšanu, un, kā aprakstīts iepriekš, akcionāri 2007. gada oktobrī pieņēma oficiālu lēmumu.

2.3.2. **2008. gadā veiktais kapitāla ieguldījums ("2. pasākums")**

(29) Lai gan 2007. gada novembrī tika palielināts uzņēmuma kapitāls, neveiksmīgās 2007./2008. gada ziemas sezonas (ko ietekmēja 2006./2007. gada siltā ziema) dēļ uzņēmumu grupai radās jauni sarežģījumi. *Elan* 2008. gada sākumā draudēja maksātnespēja.

(30) Kad *SKB banka d.d.* 2008. gada sākumā atteicās turpināt *Elan* finansēšanu, *KD Kapital* 2008. gada martā izmantoja savu pārdošanas iespēju, kas stājās spēkā no 2008. gada aprīļa. *KAD* iegādājās *KD Kapital* akcijas un tādējādi palielināja savu *Elan* daļu. No tā brīža *Elan* pilnīgi pieder valstij (skatīt (20) apsvērumu).

(31) Lai atrisinātu sarežģīto finansiālo situāciju, *Elan* akcionāri 2008. gada aprīlī iecēla jaunu valdi. Uzņēmuma vadība sāka sarunas ar bankām, lai vienotos par bankas prasījumu pret *Elan* atlikšanu un tādējādi novērstu uzņēmuma bankrotu. Bankas piekrita tikai ar nosacījumu, ka *Elan* akcionāri nodrošinās uzņēmumam papildu kapitālu.

(32) Tāpēc *Elan* 2008. gada martā vēlreiz lūdza akcionāriem jaunu kapitālu. Pamatojoties uz *Elan* ilgtermiņa darbības plānu 2008.–2012. gadam, ko *Elan* sagatavoja 2008. gada jūnijā (turpmāk "Ilgtermiņa plāns 2008.–2012. gadam"), *Elan* lūdza akcionāriem 2008. gada jūnijā/jūlijā piešķirt konkrētu summu, t. i., 25 miljonus euro. *Elan* akcionāri uzskatīja, ka Ilgtermiņa plāns 2008.–2012. gadam nav pietiekams pamatojums 25 miljonus euro lielam ieguldījumam. Būtībā akcionāri bija ar mieru ieguldīt tikai 10 miljonus euro, turklāt ar nosacījumu, ka palielinās kapitālu tikai tad, ja *Elan* pirms tam vienosies ar bankām par tā parādu restrukturizāciju. Akcionāri arī pieprasīja papildinātu *Elan* ilgtermiņa darbības plānu ([9]). Izpildot šo prasību, *Elan* sagatavoja 2008. gada 8. augusta papildu atjaunošanas plānu (turpmāk "Atjaunošanas plāns"). Taču *Elan* neizdevās ar bankām vienoties par parādu restrukturizāciju. Gluži pretēji, viens no *Elan* kreditoriem, t. i., *SKB banka d.d.*, lai piedzītu parādus, sāka tiesvedību, un 2008. gada augustā Ļubļanas tiesa pieņēma rīkojumu par to, ka *Elan* jānomaksā nenokārtotie parādi. Izpildot šo rīkojumu, uzņēmumam nāktos bankrotēt.

(33) Tāpēc *Elan* sasauca akcionāru ārkārtas sanāksmi, kas notika 2008. gada 28. augustā. Sanāksmē, uzklausot *KAD* priekšlikumu, *Elan* akcionāri nolēma ieguldīt *Elan* 10 miljonus euro, lai gan *Elan* nebija izpildījis nosacījumu par vienošanos ar bankām attiecībā uz aizdevumu restrukturizāciju.

(34) *KAD* uzraudzības padome apstiprināja kapitāla ieguldījumu jau pirms akcionāru 2008. gada augusta sanāksmes; pārējo akcionāru uzraudzības padome apstiprināja lēmumu par 10 miljonu euro ieguldīšanu *Elan* ne vēlāk kā 2008. gada septembra sākumā.

(35) Akcionāri veica maksājumus 2008. gada 8. septembrī, un to apmērs proporcionāli atbilda katra akcionāra īpašumtiesību daļai. Kā aprakstīts (6) apsvērumā, atbalsta piešķiršanas laikā ar ziemas sporta aprīkojumu un jūras kuģošanas līdzekļiem saistītās *Elan* darbības veica divi meitasuzņēmumi, t. i., attiecīgi *Elan Winter sport* un *Elan Marine*. Akcionāri ieguldīja *Elan* 10 miljonus euro, un uzņēmums pēc tam piešķīra 5,924 miljonus euro *Elan Winter sport* un 4,076 miljonus euro *Elan Marine*.

Ilgtermiņa plāns 2008.–2012. gadam

(36) Ilgtermiņa plānā 2008.–2012. gadam, ko *Elan* izstrādāja 2008. gada jūnijā, vispirms bija aprakstīts *Elan* uzņēmumu grupas ekonomiskais un finanšu stāvoklis. Tajā ierosināti vairāki pārstrukturēšanas pasākumi *Elan Winter sport* līmenī (filiālēs veikto ieguldījumu korekcijas, krājumu korekcijas un darba attiecību izbeigšanas pabalsti) un *Elan Marine* līmenī (krājumu korekcijas, darba attiecību izbeigšanas pabalsti, kuģošanas līdzekļu šablonu norakstīšana). Papildus minētajiem pārstrukturēšanas pasākumiem attiecībā uz *Elan Winter sport* bija paredzētas šādas darbības:

— palielināt darbinieku darba ražīgumu; samazināt darbinieku skaitu no 340 līdz 230,

— samazināt preču zīmju skaitu,

([9]) Skatīt *KAD* uzraudzības padomes 134. sanāksmes protokolu, 2008. gada 4. jūlijs, darba kārtības 2. punkts, 2. sadaļa.

— uzlabot produktu klāstu,

— reorganizēt administrāciju.

(37) Attiecībā uz *Elan Marine* Ilgtermiņa plānā 2008.–2012. gadam bija paredzētas šādas darbības:

— ieguldīt jaunā kopuzņēmumā *Elan Yachts*, kam būtu jānodarbojas ar buru laivu pārdošanu un izstrādi,

— *Elan Marine* parādu samazināšanas nolūkā par [9,5–11,2] miljoniem euro pārdot struktūras *Power* un *Yachting* (*Elan PBO*).

(38) Tālāk Ilgtermiņa plānā 2008.–2012. gadam ir sniegtas prognozes par uzņēmumu grupas un tās meitasuzņēmumu darbību, pieņemot, ka iepriekš aprakstītie pārstrukturēšanas pasākumi un darbības ir īstenotas. Saskaņā ar šīm prognozēm *Elan Winter sport* gūtu peļņu no 2010. gada un turpmāk, savukārt *Elan Marine* – no 2011. gada un turpmāk. Plānā secināts, ka *Elan* ir nepieciešams papildu kapitāls [23–26] miljonu euro apmērā likviditātes vajadzībām. *Elan* spētu nodrošināt akcionāriem pienācīgu peļņu tikai tad, ja saņemtu vajadzīgo kapitālu.

Atjaunošanas plāns

(39) Atjaunošanas plānā, ko *Elan* sagatavoja 2008. gada augustā, vispirms ir izklāstīta *Elan* uzņēmumu grupas struktūra, kā arī *Elan Winter sport* un *Elan Marine* finanšu un ekonomiskais stāvoklis, tostarp sīki analizētas ne tikai saistības un izmaksas, bet arī ieņēmumi. Tālāk tajā analizēta *Elan Winter sport* un *Elan Marine* darbība laikposmā no 2008. gada janvāra līdz jūnijam, un, visbeidzot, plānā iekļauta nodaļa par uzņēmuma atjaunošanu. Saskaņā ar plānu šajā nodaļā ierosinātās darbības varētu īstenot tikai tad, ja *Elan* saņemtu jaunu kapitālu un vienotos ar bankām par aizdevumu restrukturizāciju. Taču Atjaunošanas plānā nebija norādīts vajadzīgo līdzekļu apmērs.

(40) Attiecībā uz *Elan Winter sport* Atjaunošanas plānā ir paredzēti šādi pasākumi:

— […].

(41) Attiecībā uz *Elan Marine* tajā paredzēti šādi pasākumi:

— […].

(42) Tālāk Atjaunošanas plānā ir sniegtas uzņēmējdarbības prognozes par 2008.–2012. gadu, un saskaņā ar šīm prognozēm *Elan Winter sport* gūtu peļņu no 2010. gada, savukārt *Elan Marine* – no 2011. gada un turpmāk.

3. **PROCEDŪRAS SĀKŠANAS PAMATOJUMS**

(43) Kā aprakstīts (2) un (3) apsvērumā, Komisija 2010. gada 12. maijā nolēma sākt oficiālu izmeklēšanas procedūru ("lēmums par procedūras sākšanu"). Lēmumā par procedūras sākšanu Komisija sākotnēji uzskatīja, ka abi kapitāla ieguldījumi ietvēra valsts atbalstu *Elan Ski* un *Elan Marine*. Komisija šaubījās, vai šāds valsts atbalsts būtu uzskatāms par saderīgu ar iekšējo tirgu. Vispirms Komisija pārbaudīja, vai atbalsta saņēmēji bija grūtībās nonākuši uzņēmumi.

3.1. GRŪTĪBĀS NONĀCIS UZŅĒMUMS

(44) Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 10. punktā ir noteikti konkrēti apstākļi, ko var uzskatīt par pazīmi tam, ka uzņēmums nonācis grūtībās, piemēram, ievērojams kapitāla apjoma sarukums. Lēmumā par procedūras sākšanu Komisija pauda uzskatu, ka *Elan Ski* un *Elan Marine* neatbilst Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 10. punktam. Taču saskaņā ar pamatnostādņu 11. punktu uzņēmumu tomēr var uzskatīt par grūtībās esošu uzņēmumu, ja novērojamas parastās grūtībās nonākuša uzņēmuma pazīmes. Ņemot vērā *Elan* uzņēmumu grupas zaudējumu pieaugumu, apgrozījuma kritumu un sarežģīto finanšu stāvokli, Komisija uzskatīja, ka *Elan Ski* un *Elan Marine* var atzīt par grūtībās nonākušiem uzņēmumiem vismaz 2007. un 2008. gadā.

3.2. VALSTS ATBALSTA ESAMĪBA

(45) Pirmkārt, Komisija novērtēja, vai attiecīgie pasākumi īstenoti par valsts līdzekļiem un vai tie ir piedēvējami valstij. Tā kā *KAD* pilnībā pieder Slovēnijai, tā kā Slovēnija ieceļ visus pilnsapulces un uzraudzības padomes locekļus un tā kā Slovēnijas valdības pārstāvji piedalās visās pilnsapulces un uzraudzības padomes sanāksmēs, Komisija sākotnēji secināja, ka *KAD* īstenoja pasākumus par valsts līdzekļiem un ka tie ir piedēvējami valstij. Par pārējo *Elan*

īpašnieku, t. i., *KAD-PPS*, *DSU*, *Triglav Naložbe* un *Triglav Insurance*, īstenotajiem pasākumiem Komisija secināja, ka tas, vai arī šie pasākumi ir īstenoti par valsts līdzekļiem un piedēvējami valstij, jāpārbauda oficiālā izmeklēšanas procedūrā.

(46) Otrkārt, Komisija pārbaudīja, vai attiecīgie pasākumi radīja atbalsta saņēmējiem priekšrocību. Komisija apšaubīja pasākumu atbilstību tirgus ekonomikas principu vadīta ieguldītāja kritērijam. Vienīgais *Elan* privātais akcionārs, t. i., *KD Kapital*, nevēlējās piedalīties pirmajā pasākumā. Šķita, ka pasākuma pamatā nebija uzņēmējdarbības plāna vai citas informācijas par gaidāmo ieguldījuma turpmāko ienesīgumu. Izskatās, ka laikā, kad tika veikts kapitāla ieguldījums, atbalsta saņēmējiem bija finanšu grūtības. Otrajā pasākumā nepiedalījās neviens privātais uzņēmums. Lai gan, pirms akcionāri pieņēma lēmumu par kapitāla ieguldījumu, tika izveidots Ilgtermiņa plāns un Atjaunošanas plāns, atsevišķas pazīmes liecināja par to, ka *Elan* akcionāri šos plānus uzskatīja par nepietiekamiem. Kad tika īstenots otrais pasākums, *Elan Ski* un *Elan Marine* joprojām bija finanšu grūtības.

(47) Treškārt, Komisija uzskatīja, ka Slovēnijas īstenotie pasākumi, iespējams, izkropļoja konkurenci un ietekmēja tirdzniecību starp dalībvalstīm, jo starp dalībvalstīm pastāv tirdzniecība slēpošanas aprīkojuma un jūras kuģošanas līdzekļu segmentā.

3.3. ATBALSTA SADERĪBA

(48) Komisija provizoriski novērtēja, vai attiecīgie pasākumi atbilst Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnēm. Ņemot vērā *Elan Ski* un *Elan Marine* grūtības un to, ka uzņēmumu grupā nebija citu spēcīgu uzņēmumu, abiem uzņēmumiem principā ir tiesības uz glābšanas un pārstrukturēšanas atbalstu. Tā kā īstenotie pasākumi bija kapitāla palielināšana, tos nevar uzskatīt par glābšanas atbalstu. Attiecībā uz to atbilstību pārstrukturēšanas atbalstam nebija skaidrs, vai ir izpildīti visi attiecīgie nosacījumi. Konkrētāk, nebija skaidrs, vai tika piešķirts tikai minimālais vajadzīgais atbalsts, un nekas neliecināja par pašu ieguldījumu un kompensācijas pasākumiem.

(49) Komisija sākotnēji pārbaudīja arī to, vai pasākumi varētu būt saderīgs reģionālais atbalsts. Lai gan abi atbalsta saņēmēji atrodas reģionā, kam ir tiesības saņemt atbalstu saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta a) apakšpunktu, nebija skaidrs, vai tie varēja saņemt šādu atbalstu, jo atbalsta piešķiršanas laikā abi uzņēmumi bija nonākuši grūtībās.

4. **SLOVĒNIJAS PIEZĪMES**

(50) Slovēnija iesniedza piezīmes 2010. gada 9., 10. un 16. jūnija vēstulēs. Tā nosūtīja papildu informāciju 2011. gada 10. oktobrī un 2012. gada 6. un 30. marta, 13., 16. un 23. aprīļa, 10., 15. un 30. maija vēstulēs (skatīt (4) apsvērumu).

(51) Īsumā var teikt, ka Slovēnija uzskata, ka pasākumi neietver valsts atbalstu, jo tie nav īstenoti par valsts līdzekļiem un nav piedēvējami valstij. Arī tad, ja pasākumi atbilstu šīm prasībām, tie neradītu priekšrocību atbalsta saņēmējam, jo Slovēnija rīkojās atbilstīgi tirgus ekonomikas principu vadīta ieguldītāja kritērijam. Slovēnija arī apgalvo, ka pasākumi neietekmēja tirdzniecību un neizkropļoja konkurenci, jo saskaņā ar Slovēnijas sniegto informāciju ziemas sporta ilglietojamo preču tirgus ir ļoti blīvs un tajā vērojama turpmākas konsolidēšanās tendence, bet *Elan* bija tikai vājš konkurents daudz spēcīgākiem tirgus dalībniekiem.

(52) Slovēnija neizvirza argumentus par 1. pasākuma iespējamu saderību ar iekšējo tirgu gadījumā, ja tas ietvertu valsts atbalstu. Slovēnija uzskata, ka 2. pasākumu varētu uzskatīt par saderīgu saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnēm.

4.1. VALSTS ATBALSTA ESAMĪBA

4.1.1. **Valsts līdzekļi un piedēvējamība**

(53) Slovēnija apgalvo, ka tā neietekmēja *Elan* akciju kapitāla palielināšanu.

(54) Slovēnija atgādina, ka, lai pasākumi būtu uzskatāmi par valsts atbalstu, tie tieši vai netieši jāīsteno par valsts līdzekļiem un tiem jābūt piedēvējamiem valstij. Tā piekrīt, ka, ja dalībvalstij ir dominējoša ietekme uzņēmumā, ir izpildīts nosacījums par "valsts līdzekļiem". Taču nevar automātiski pieņemt, ka, ja dalībvalstij var būt dominējoša ietekme uzņēmumā, tā konkrētā gadījumā šo ietekmi ir īstenojusi. Saistībā ar to Slovēnija atsaucas uz spriedumu lietā *Stardust Marine* ([10]), kurā uzskaitītas vairākas norādes, pēc kurām noteikt, vai valsts tiešām konkrētā gadījumā šo ietekmi ir īstenojusi. Šīs norādes *inter alia* ir integrācija valsts pārvaldes struktūrās, uzņēmuma darbības veids un tas, vai darbība tiek īstenota tirgū parastos konkurences apstākļos ar privātiem tirgus dalībniekiem, uzņēmuma juridiskais statuss un valsts iestāžu īstenotās pārraudzības pakāpe uzņēmuma pārvaldībā. Slovēnija norāda, ka būtu pienācīgi jāņem vērā tas, vai uzņēmums dibināts atbilstīgi privāttiesībām.

(55) Saistībā ar to Slovēnija par katru kapitāla ieguldījumos iesaistīto struktūru izvirza šādus argumentus.

(56) *KAD* ir privāttiesību struktūra, kas darbojas tirgū konkurences apstākļos. Lai gan *KAD* kontrolē valsts, tāpēc vien nevar secināt, ka novērtējamie rekapitalizācijas pasākumi ir piedēvējami valstij. Par to, ka valsts nepiedalījās rekapitalizācijā, liecina šādi fakti: uz *KAD* darbībām attiecas Slovēnijas Likums par uzņēmumiem (*ZGD-1, Zakon o gospodarskih družbah*); tiesību aktos netiek ierobežota tā aktīvu izmantošana; *KAD* darbību finansē tikai ar dividendēm, procentu maksājumiem un citiem ieņēmumiem no ieguldījumiem un uzņēmējdarbības; turklāt par *Elan* rekapitalizāciju lēma uzraudzības padome, kas lēmumus pieņem neatkarīgi. Lai gan valsts ir uzticējusi *KAD* pārvaldīt pensiju fondus un pabeigt uzņēmumu privatizāciju, ar šiem uzdevumiem saistītās valsts intereses nevar ietekmēt *KAD* īstenotos pasākumus tā, lai tie būtu uzskatāmi par piedēvējamiem valstij.

(57) *DSU* tiešā īpašniece ir valsts, taču valsts nefinansē tā darbību, un uzņēmuma mērķis ir panākt ieguldījumu maksimālu vērtību. Lai gan valsts ir uzticējusi *DSU* pārvaldīt pensiju fondus un pabeigt uzņēmumu privatizāciju, ar šiem uzdevumiem saistītās valsts intereses nevar ietekmēt *DSU* īstenotos pasākumus tā, lai tie būtu uzskatāmi par piedēvējamiem valstij.

(58) *Zavarovalnica Triglav* valstij pieder tikai netieši, un tā darbību pamatā ir vienīgi tirgus nosacījumi. Valsts nevar tieši ietekmēt tā darbības. *Zavarovalnica Triglav* uzraudzības padomes locekļus tiešām ievēl tā akcionāri, taču tos ievēl kā privātpersonas, un neviens uzraudzības padomes loceklis nestrādāja Slovēnijas valdībā vai pārvaldē.

(59) *Triglav Naložbe* ar *Zavarovalnica Triglav* starpniecību netieši pieder valstij. Tā mērķis ir gūt peļņu. Valsts nevar tieši ietekmēt *Triglav Naložbe* darbību, un tā uzraudzības padomē darbojas neatkarīgas privātpersonas. Turklāt *Triglav Naložbe* finansēja rekapitalizāciju, piešķirot komercaizdevumu.

4.1.2. **Priekšrocības esamība**

1. pasākums

(60) Slovēnija apgalvo, ka 1. pasākums neradīja *Elan* priekšrocību šādu iemeslu dēļ. *Elan* 2005. gada decembrī pieņēma Stratēģiskās attīstības plānu 2006.–2010. gadam, tostarp sīki izstrādātus *Elan* tābrīža meitasuzņēmumu attīstības plānus. Attīstības plānā 2006.–2010. gadam bija paredzēti ieguldījumi gan ziemas sporta aprīkojuma, gan jūras kuģošanas līdzekļu struktūrvienībā. Lai varētu veikt šos ieguldījumus, *Elan* 2006. gada maijā saviem akcionāriem ierosināja 2006.–2009. gada laikā palielināt *Elan* kapitālu par 20,2 miljoniem euro. Akcionāri rūpīgi izvērtēja šo priekšlikumu, un *Elan* iesniedza tiem dokumentus, kas skaidri liecināja par kapitāla palielināšanas izdevīgumu akcionāriem. *Elan* vairākuma akcionārs *KAD* 2006. gada novembrī individuāli novērtēja priekšlikumu par kapitāla

([10]) Spriedums lietā C-482/99 Francijas Republika/Komisija (*Stardust Marine*) (*Recueil* 2002, I-4397. lpp.).

palielināšanu un secināja, ka kapitāla palielināšana būtu drošs ieguldījums. Arī *Triglav Naložbe* pārskatīja *Elan* sagatavotās prognozes un, ņemot tās vērā, piekrita ieguldīt kapitālu. *Elan* akcionāri arī pieprasīja uzņēmumu grupas neatkarīgu novērtējumu, un šo uzdevumu uzticēja […] (skatīt (24) apsvērumu). Novērtējumā tika secināts, ka ieguldījumi ir vajadzīgi un ka vajadzības gadījumā tos varētu atgūt, pārdodot akcijas stratēģiskam partnerim par tirgus cenu.

(61) Pamatojoties uz iepriekš minētajiem apsvērumiem, *Elan* un tā akcionāri 2007. gada janvārī parakstīja nodomu protokolu, vienojoties, ka akcionāri ieguldīs uzņēmumā 10,225 miljonus euro. Nodomu protokolu bez nosacījumiem parakstīja arī *Elan* vienīgais privātais akcionārs *KD Kapital*. Slovēnija uzskata, ka, pieņemot šo lēmumu, akcionāru mērķis bija gūt pieņemamu peļņu no ieguldītā kapitāla, un tāpēc tie rīkojās atbilstīgi tirgus ekonomikas principu vadīta ieguldītāja kritērijam.

(62) Komentējot to, ka akcionāru pilnsapulce oficiāli piekrita ieguldīt kapitālu tikai 2007. gada oktobrī, Slovēnija paskaidro, ka kavēšanās iemesls bija *Elan* privātā mazākuma akcionāra *KD Kapital* un *Elan* vairākuma akcionāra *KAD* domstarpības. *KD Kapital* piederēja 50 % akciju *Elan* konkurentu uzņēmumā *Seaway group d.o.o.*, un *KD Kapital* grasījās iecelt savu interešu pārstāvi *Elan* uzraudzības padomē, savukārt, tā kā *KD Kapital* bija konkurenta akcionārs, pārējie akcionāri to negribēja pieļaut. Domstarpības tika atrisinātas, kad *KAD* piedāvāja *KD Kapital* pārdošanas iespēju. Kad risinājums bija panākts, visi *Elan* akcionāri, tostarp *KD Kapital*, oficiāli piekrita ieguldīt *Elan* 10,225 miljonus euro.

2. pasākums

(63) Slovēnija apgalvo, ka 2008. gada sākumā *Elan* bija tuvu maksātnespējai. Uzraudzības padome un akcionāri nekavējoties reaģēja, ieceļot jaunus *Elan* valdes locekļus, kuri sāka sarunas ar *Elan* bankām par parādu restrukturizāciju. Taču bankas pieprasīja, lai akcionāri iegulda papildu kapitālu. Tāpēc *Elan* ar ārēja konsultanta palīdzību 2008. gada maijā sagatavoja starpposma stratēģiju; 2008. gada jūnijā *Elan* izveidoja Ilgtermiņa plānu 2008.–2012. gadam, bet 2008. gada augustā *Elan* valde pieņēma Atjaunošanas plānu. Akcionāri 2008. gada 11. jūlijā piekrita palielināt kapitālu ar nosacījumu, ka bankas, ņemot vērā šos dokumentus, vispirms piekritīs restrukturizēt parādus. Turklāt saskaņā ar Slovēnijas sniegto informāciju akcionāri ņēma vērā uzņēmuma vērtību, kas bija noteikta neatkarīga revīzijas uzņēmuma sagatavotajā *Elan* pašu kapitāla novērtējumā ([11]). Saskaņā ar šo novērtējumu *Elan* tirgus vērtība 2007. gada 31. decembrī bija EUR 38 059 000. Akcionāri ņēma vērā arī sākotnējo *Elan* vērtības aplēsi, kas sagatavota 2008. gada 1. jūlijā. Visbeidzot, 2008. gada 28. augustā akcionāri nolēma ieguldīt kapitālu, lai gan ar bankām nebija panākta iepriekšēja vienošanās par parādu restrukturizāciju. Slovēnija apgalvo, ka pretējā gadījumā akcionāri varēja zaudēt visus uzņēmumā *Elan* ieguldītos līdzekļus. Ņemot vērā iepriekš minēto, Slovēnija uzskata, ka *Elan* akcionāri rīkojās atbilstīgi tirgus ekonomikas principu vadīta ieguldītāja kritērijam.

4.1.3. **Konkurences izkropļojumi un ietekme uz tirdzniecību**

(64) Slovēnija apgalvo, ka pasākumi nevarēja izkropļot konkurenci un neietekmēja tirdzniecību. Pirmkārt, laikā, kad tika piešķirti kapitāla ieguldījumi, *Elan* bija vājš konkurents daudz lielākiem slēpošanas aprīkojuma tirgus dalībniekiem. Otrkārt, arī *Elan* konkurentu privātajiem akcionāriem nācās veikt pasākumus, lai atgūtos no 2007.–2008. gadā ciestajiem zaudējumiem.

4.2. SADERĪBA

(65) Slovēnija izvirza argumentus tikai par 2. pasākuma saderību. Tā apgalvo, ka šis pasākums atbilst Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnēm, jo *Elan* sagatavoja realizējamu pārstrukturēšanas plānu, kurā paredzēti galvenokārt ar iekšējiem pasākumiem īstenojami uzņēmumu grupas uzlabojumi.

([11]) […].

(66) Slovēnija apgalvo, ka pēc 2008. gadā veiktās kapitāla palielināšanas *Elan* pienācīgi īstenoja savus plānus un tam izdevās panākt īstermiņa aizdevumu restrukturizāciju. *Elan* 2009. gada janvārī pieņēma darbinieku atlaišanas plānus un 2009. gada oktobrī pārdeva meitasuzņēmumus *Elan Yachting d.o.o.* un *Elan Marine Charter d.o.o.*, savukārt 2010. gada aprīlī tika pārdots *Elan Brod d.o.o.*, kas atradās Horvātijas pilsētā Obrovacā (*Obrovac*). Kopējie ieņēmumi no šiem nodalīšanas pasākumiem bija [3,1–3,6] miljoni euro. *Elan* 2010. gada maijā, noslēdzot ilgtermiņa aizdevuma līgumu ar bankām, izdevās iegūt jaunu finansējumu [21,5–25,5] miljonu euro apmērā. Tas izmantoja jauno aizdevumu iepriekšējo aizdevumu atmaksai. Visbeidzot, 2010. gada 1. jūnijā *Elan Winter sport* un *Elan Marine* apvienoja ar mātesuzņēmumu *Elan*. Slovēnija arī apgalvoja, ka *Elan*, likvidējot ar *Dal Bello Sports* izveidoto Ziemeļamerikas slēpju izplatīšanas kopuzņēmumu, radīja kompensējošu ietekmi. […] puses 2009. gada 14. decembrī piekrita lauzt to kopuzņēmuma līgumu. No 2010. gada 1. janvāra tika lauzts līgums par izplatīšanu Kanādā, bet no 2011. gada 1. janvāra – līgums par izplatīšanu ASV.

5. **NOVĒRTĒJUMS**

(67) Komisija pārbauda, vai atbalsta saņēmējs saņēma valsts atbalstu LESD 107. panta 1. punkta nozīmē (skatīt 5.2. punktu), un, ja tā, vai šāds atbalsts varētu būt saderīgs ar iekšējo tirgu (skatīt 5.3. punktu). Lai to izdarītu, jānosaka, kopš kura brīža iespējamais atbalsta saņēmējs ir uzskatāms par grūtībās nonākušu uzņēmumu (skatīt 5.1. punktu).

5.1. GRŪTĪBĀS NONĀCIS UZŅĒMUMS

(68) Saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 10. punktu uzņēmums ir nonācis grūtībās, ja vairāk nekā puse tā kapitāla ir zaudēta iepriekšējos 12 mēnešos vai tas atbilst kritērijiem saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem, lai tam piemērotu kolektīvās maksātnespējas procedūras. Kā secināts arī lēmumā par procedūras sākšanu, nedz meitasuzņēmumi, nedz arī uzņēmumu grupa kopumā 2007. gadā neatbilda pamatnostādņu 10. punktam.

(69) Saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 11. punktu uzņēmumu tomēr var uzskatīt par grūtībās esošu uzņēmumu, jo īpaši, ja novērojamas parastās grūtībās nonākuša uzņēmuma pazīmes, tādas kā zaudējumu pieaugums, apgrozījuma samazināšanās, gatavās produkcijas krājumu pieaugšana, jaudas pārpalikums, naudas plūsmas samazināšanās, parāda pieaugums, procentu likmju celšanās un krītoša vai nulles neto aktīvu vērtība.

(70) Saistībā ar to jānorāda, ka 2003.–2006. gadā uzņēmumu grupas apgrozījums no 109,2 miljoniem euro pieauga līdz 122,4 miljoniem euro. Turklāt *Elan* uzņēmumu grupa šajā periodā, izņemot 2004. gadu, reģistrēja tīro peļņu. *Elan* finanšu stāvoklis sāka pasliktināties 2007. gadā. Uzņēmumu grupas apgrozījums 2007. gadā kritās par 5 miljoniem euro, un bija 117,5 miljoni euro, bet 2008. gadā tas saruka līdz 100 miljoniem euro. Papildus tam 2007. gadā *Elan* grupai bija negatīvs darbības rezultāts – no 0,6 miljoniem euro 2006. gadā tas samazinājās līdz – 8,4 miljoniem euro 2007. gadā un līdz – 12,7 miljoniem euro 2008. gadā.

2. tabula

***Elan* uzņēmumu grupasgalvenie finanšu rādītāji**

Rādītāji tūkstošos EUR	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Tīrie pārdošanas ieņēmumi	109,165	103,262	109,216	122,404	117,455	99,995
Darbības izmaksas	114,280	108,310	113,244	127,689	132,919	117,197
Tīrā peļņa/zaudējumi	3,480	– 9,430	3,996	596	– 8,432	– 12,695

(71) Daļēji tas izskaidrojams ar silto 2006.–2007. gada ziemas sezonu ("zaļo" ziemu), kas nelabvēlīgi ietekmēja ziemas sporta aprīkojuma struktūrvienības pārdošanas ieņēmumus. Faktiski *Elan Ski* pārdošanas ieņēmumi no 48,1 miljona euro 2006. gadā saruka līdz 40,8 miljoniem euro 2007. gadā, bet 2008. gadā samazinājās līdz 37,7 miljoniem euro. Pasliktinājās arī *Elan Ski* rezultāti – ieņēmumi no – 0,5 miljoniem euro 2006. gadā kritās līdz – 6,7 miljoniem euro 2007. gadā un – 13,0 miljoniem euro 2008. gadā.

3. tabula

Elan Ski

Rādītāji tūkstošos EUR	2006	2007	2008
Tīrie pārdošanas ieņēmumi	48 113	40 852	37 662
Tīrā peļņa/zaudējumi	– 472	– 6 674	– 12 971

(72) *Elan* jūras kuģošanas līdzekļu struktūrvienība 2007. gadā panāca ievērojamu pārdošanas ieņēmumu pieaugumu – no 31,8 miljoniem euro līdz 38,6 miljoniem euro, taču tā reģistrēja arī nelielus zaudējumus 0,3 miljonu euro apmērā. Tomēr stāvoklis pasliktinājās 2008. gadā, kad pārdošanas ieņēmumi kritās par vienu trešdaļu – no 38,6 miljoniem euro līdz 25,9 miljoniem euro un *Elan Marine* cieta tīros zaudējumus 10,2 miljonu euro apmērā.

4. tabula

Elan Marine

Rādītāji tūkstošos EUR	2006	2007	2008
Tīrie pārdošanas ieņēmumi	31 836	38 627	25 876
Tīrā peļņa/zaudējumi	1 176	– 305	– 10 214

(73) Ņemot vērā 2.–4. tabulā redzamos finanšu rādītājus, ir skaidrs, ka 2007. gada sākumā, kad tika īstenots 1. pasākums, *Elan* nebija grūtībās nonācis uzņēmums (skatīt (78)–(85) apsvērumu).

(74) Tomēr, kā liecina iepriekš sniegtā finanšu informācija, 2007. gada laikā *Elan* finanšu stāvoklis sāka pasliktināties un 2008. gadā jau bija ļoti nopietns. Samazinājās uzņēmuma apgrozījums un pieauga tā zaudējumi, un 2008. gada sākumā tam draudēja maksātnespēja (skatīt (29)–(34) un (63) apsvērumu). Var secināt, ka 2. pasākuma īstenošanas laikā *Elan* ir uzskatāms par grūtībās nonākušu uzņēmumu saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnēm. Būtībā *Elan* akcionāri piekrita veikt kapitāla ieguldījumu tāpēc, ka pretējā gadījumā *Elan* nāktos bankrotēt (skatīt (31)–(33) apsvērumu).

5.2. VALSTS ATBALSTA ESAMĪBA

(75) Saskaņā ar LESD 107. panta 1. punktu ar iekšējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, un iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm.

(76) LESD 107. panta 1. punkta nosacījumi ir kumulatīvi, tāpēc, lai pasākumu atzītu par valsts atbalstu, tam jāatbilst visiem nosacījumiem.

5.2.1. **2007. gadā veiktais kapitāla ieguldījums (1. pasākums)**

(77) Slovēnija galvenokārt apgalvo, ka 1. pasākums tika īstenots atbilstīgi tirgus ekonomikas principu vadīta ieguldītāja kritērijam un tāpēc atbalsta saņēmējam nav radīta priekšrocība. Tā arī norāda, ka kapitāla ieguldījums jebkurā gadījumā nebija piedēvējams valstij (skatīt (53)–(63) apsvērumu).

Piešķiršanas datums

(78) Vispirms jānosaka, kad tieši tika īstenots 1. pasākums *Elan* labā. Būtībā valsts atbalstu jebkurā gadījumā uzskata par piešķirtu tad, kad dalībvalsts apņemas to īstenot, t. i., kad dalībvalstij ir juridiskas saistības pasākumu

nodrošināt. Kā aprakstīts iepriekš (skatīt (24) apsvērumu), *Elan* akcionāri un *Elan* parakstīja nodomu protokolu 2007. gada 29. janvārī, taču *Elan* akcionāru pilnsapulce oficiāli apstiprināja kapitāla palielināšanu tikai 2007. gada oktobrī. Tāpēc jānosaka, vai nodomu protokolu var atzīt par akcionāriem pietiekami saistošu, lai secinātu, ka 1. pasākums ir uzskatāms par īstenotu nodomu protokola parakstīšanas datumā.

(79) Saistībā ar to Komisija norāda, ka saskaņā ar Slovēnijas iesniegto juridisko slēdzienu ([12]) Slovēnijas tiesību aktos nav konkrēti reglamentēta nodomu protokola būtība. Nodomu protokols varētu būt gan tikai notiekošu sarunu protokols, kas nerada saistības, gan arī pirmslīguma vienošanās vai vienošanās. Nodomu protokola juridiskā būtība jānosaka katrā gadījumā atsevišķi, ņemot vērā nodomu protokola saturu, tā parakstīšanas apstākļus, kā arī vispārīgos interpretācijas noteikumus saskaņā ar Slovēnijas tiesību aktiem.

(80) Saskaņā ar Slovēnijas Civilkodeksa 15. pantu ([13]) līgums ir saistošs tad, kad puses ir vienojušās par tā galvenajiem elementiem. Konkrētāk, jābūt norādītām līgumslēdzējām pusēm un katram līgumam ir vajadzīgs iemesls (*causa*).

(81) Saistībā ar to Komisija norāda, ka saskaņā ar nodomu protokola saturu tā puses ir skaidri norādītas; nodomu protokolā jau bija norādīta kapitāla palielināšanas kopējā summa (10,225 miljoni euro); bija noteikta jaunā piešķirtā kapitāla maksimālā nominālsumma un minimālā cena par jaunā kapitāla akciju; katrs parakstītājs akcionārs piekrita piedalīties pasākumā proporcionāli tā toreizējam akciju apmēram; bija norādīts kapitāla ieguldījuma mērķis (galvenokārt ieguldījumi uzņēmumos *Elan Winter sport* un *Elan Marine*), kā arī noteikts kontroles mehānisms kapitāla izmantošanas uzraudzībai. Turklāt ir jāņem vērā, ka nodomu protokolu parakstīja nevis tikai *Elan* akcionāri, bet gan akcionāri un *Elan*. Akcionāriem būtu jāiegulda kapitāls *Elan*, savukārt uzņēmumam būtu jāreģistrē jaunas akcijas un jāizmanto kapitāla ieguldījums nodomu protokolā norādītajā veidā. Ņemot to vērā, Komisija uzskata, ka puses bija vienojušās par visiem galvenajiem elementiem, kas vajadzīgi, lai noslēgtu saistošu vienošanos.

(82) Par to, ka puses noslēdza saistošu vienošanos, liecina arī nodomu protokola formulējums – akcionāri un *Elan* "apstiprināja nodomu palielināt kapitālu"; akcionāri "atbalstīs kapitāla ieguldījumu"; jaunās akcijas "tiks apmaksātas skaidrā naudā".

(83) Turklāt uzreiz pēc nodomu protokola parakstīšanas *Elan* noslēdza līgumu par jaunas ražošanas līnijas piegādi – arī to var uzskatīt par pazīmi tam, ka *Elan* gaidīja akcionāru kapitāla ieguldījumu uzņēmumā.

(84) Visbeidzot, Slovēnijas iesniegtajā juridiskajā slēdzienā secināts, ka nodomu protokols bija saistošs no tā parakstīšanas brīža, t. i., ka akcionāriem bija pienākums pieņemt lēmumu par kapitāla ieguldīšanu un izmaksāt šo kapitālu pēc attiecīgā lēmuma pieņemšanas. Saskaņā ar slēdzienu Slovēnijas tiesas vēl nav nolēmušas, vai pienākums balsot par kapitāla palielināšanu ir piemērojams, taču persona, kas šādu vienošanos pārkāpusi, parasti būtu atbildīga par radīto kaitējumu.

(85) Ņemot vērā iepriekš izklāstītos argumentus, Komisija secina, ka nodomu protokola parakstīšanas datumu, t. i., 2007. gada 29. janvāri, var uzskatīt par 1. pasākuma īstenošanas datumu.

Selektīva priekšrocība atbalsta saņēmējam

(86) Lai pasākumu uzskatītu par valsts atbalstu, tam jābūt specifiskam vai selektīvam, atbalstot tikai konkrētus uzņēmumus vai konkrētu preču ražošanu.

([12]) Sagatavojis juristu birojs *Jadek & Pensa*, www.jadek-pensa.si/en, 2012. gada 16. aprīlis.
([13]) *Obligacijski zakonik*, Slovēnijas Oficiālais Vēstnesis Nr. 83/2001, grozītā versija.

A t b a l s t a s a ņ ē m ē j s

(87) LESD 107. panta 1. punktā, nosakot atbalsta saņēmēju, ir minēts jēdziens "uzņēmums". Kā apstiprinājušas Eiropas Savienības tiesas, šajā noteikumā uzņēmumam nav jābūt individuālai juridiskai personai, tas var ietvert uzņēmumu grupu ([14]). Svarīgākais kritērijs, nosakot, vai ir iesaistīts uzņēmums šā noteikuma nozīmē, ir tas, vai ir iesaistīta "saimnieciska struktūra". Saimniecisku struktūru var veidot vairākas juridiskas personas. Šajā gadījumā *Elan* bija juridiska persona, kurā ieguldīja kapitālu. Kad tika piešķirts atbalsts, *Elan* bija četri meitasuzņēmumi, t. i., *Elan Winter sport*, *Elan Marine*, *Elan Inventa d.o.o.* un *Marine Nova d.o.o.* (skatīt (6) apsvērumu). Pēc kapitāla ieguldījuma saņemšanas *Elan* piešķīra akcionāra aizdevumus *Elan Winter sport* un *Elan Marine*. Šos akcionāra aizdevumus vēlāk pārvērta meitasuzņēmumu pašu kapitālā. Tāpēc ir jānoskaidro, vai kapitāla ieguldījumu saņēma visa uzņēmumu grupa vai arī tikai attiecīgi *Elan Winter sport* un *Elan Marine*.

(88) Pirmkārt, par īpašumtiesībām jānorāda, ka *Elan* piederēja 100 % abu uzņēmumu, t. i., *Elan Winter sport* un *Elan Marine*, akciju. Tāpēc *Elan* kontrolē visas to darījumu darbības.

(89) Otrkārt, *Elan Winter sport* un *Elan Marine* veica *Elan* pamatdarbības atbalsta piešķiršanas laikā, t. i., slēpju un sniegadēļu, kā arī jahtu ražošanu. Pārējie meitasuzņēmumi vai nu nedarbojās tirgū (*Marine Nova d.o.o.*), vai arī darbojās, lai atbalstītu *Elan* pamatdarbības (*Elan Inventa d.o.o.*). Turklāt, veicot *Elan* pārstrukturēšanu, *Elan Winter sport* un *Elan Marine* apvienoja ar mātesuzņēmumu *Elan* – tā ir vēl viena pazīme, kas liecina, ka par atbalsta saņēmēju var uzskatīt uzņēmumu grupu.

(90) Ņemot vērā iepriekš izklāstītos argumentus, tiek secināts, ka par kapitāla palielinājuma saņēmēju jāuzskata visa *Elan* uzņēmumu grupa. Tālāk jānovērtē, vai pasākums radīja saņēmējam priekšrocību.

P r i e k š r o c ī b a

(91) Ja pasākums atbilst tirgus ekonomikas principu vadīta privātā ieguldītāja kritērija prasībām, priekšrocības iespējamību var izslēgt. Saskaņā ar judikatūru tirgus ekonomikas principu vadīts ieguldītājs no saviem aktīviem censtos gūt maksimālu peļņu atkarībā no pastāvošajiem apstākļiem un ievērojot savas intereses, pat ja ieguldītu uzņēmumā, kurā viņš jau ir kapitāldaļu turētājs ([15]). Šajā gadījumā jānovērtē, vai atbalsta saņēmēja akcionāri rīkojās atbilstīgi šim principam un lēmumu par ieguldījumu *ex ante* pieņēma, pamatojoties uz informāciju, kas liecināja par darījuma ekonomisko pamatotību.

(92) Saistībā ar to Komisija ņem vērā apstākļus, kuru dēļ bija vajadzīgs kapitāla ieguldījums, un informāciju, kas bija akcionāru pieņemtā lēmuma pamatā. Kā aprakstīts iepriekš, piešķiršanas laikā *Elan* nebija grūtībās nonācis uzņēmums Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu nozīmē (skatīt (68)–(73) apsvērumu). Lēmumu par jauna kapitāla ieguldīšanu *Elan* pieņēma, pamatojoties uz neatkarīga konsultāciju uzņēmuma […] sagatavotu uzņēmuma novērtējumu un vairākiem citiem dokumentiem, ko bija izstrādājis *Elan*, kā arī tā vairākuma akcionārs *KAD*. *Elan* sīki izstrādātā analīze par kapitāla palielināšanas ietekmi liecināja, ka ieguldījumi ziemas sporta aprīkojuma struktūrvienībai 2006.–2010. gadā nodrošinātu 15,4 miljonus euro lielu kumulatīvo tīro peļņu, savukārt, ja kapitālu nepalielinātu, struktūrvienība ciestu kumulatīvos tīros zaudējumus 4,8 miljonu euro apmērā. Ja palielinātu kapitālu, pieaugtu arī jūras kuģošanas līdzekļu struktūrvienības 2006.–2010. gada kumulatīvā tīrā peļņa (skatīt (23)–(24) apsvērumu).

(93) Ņemot vērā iepriekš minēto, uzskatāms, ka *Elan* akcionāri, ieguldot līdzekļus uzņēmumā, rīkojās atbilstīgi tirgus ekonomikas principu vadīta ieguldītāja kritērijam un tādējādi 1. pasākums neradīja priekšrocību saņēmējam. Tā kā, pamatojoties tikai uz šo secinājumu, var izslēgt valsts atbalsta iespējamību, tas, vai 1. pasākums ir piedēvējams valstij, netiek izvērtēts. Komisija secina, ka 1. pasākums neietver valsts atbalstu.

([14]) Skatīt 11. punktu *et seq*. Tiesas spriedumā lietā C-323/82 *Intermills*/Komisija (*Recueil* 1984, 3809. lpp.).
([15]) Spriedums lietā T-228/99 *WestLB*/Komisija (*Recueil* 2003, II-435. lpp.).

5.2.2. **2008. gadā veiktais kapitāla ieguldījums (2. pasākums)**

(94) Tāpat kā attiecībā uz 1. pasākumu Slovēnija galvenokārt apgalvo, ka 2. pasākums tika īstenots atbilstīgi tirgus ekonomikas principu vadīta ieguldītāja kritērijam un tāpēc atbalsta saņēmējam netika radīta priekšrocība. Tā arī norāda, ka kapitāla ieguldījums jebkurā gadījumā nebija piedēvējams valstij (skatīt (53)–(63) apsvērumu). Visbeidzot, tā uzskata, ka pasākums nekādā veidā neietekmēja tirdzniecību un ka netika radīti konkurences izkropļojumi (skatīt (64) apsvērumu).

Valsts līdzekļi un piedēvējamība

(95) Lai pasākumu uzskatītu par atbalstu LESD 107. panta 1. punkta nozīmē, tas jāpiešķir tieši vai netieši no valsts līdzekļiem un tam jābūt piedēvējamam valstij.

(96) Saskaņā ar judikatūru uzņēmuma līdzekļi ir uzskatāmi par valsts līdzekļiem, ja valsts, izmantojot dominējošo ietekmi šādos uzņēmumos, var virzīt to līdzekļu izlietojumu ([16]).

(97) Taču valsts spēja kontrolēt pasākumu īstenošanā iesaistītās struktūras nav uzskatāma par tūlītēju pierādījumu pieņēmumam, ka struktūru darbības ir piedēvējamas valstij. Tiesa piedēvējamības jēdzienu sīkāk skaidrojusi spriedumā lietā *Stardust Marine* ([17]). Tā paredzējusi šādas norādes piedēvējamības noteikšanai: publiskā uzņēmuma integrācija valsts pārvaldes struktūrās; uzņēmuma darbības veids un tas, vai darbība tiek īstenota tirgū parastos konkurences apstākļos ar privātiem tirgus dalībniekiem; uzņēmuma juridiskais statuss (t. i., vai uz to attiecas publiskās tiesības vai vispārējās komerctiesības); valsts iestāžu īstenotās pārraudzības pakāpe uzņēmuma pārvaldībā; jebkura cita norāde, kas konkrētajā gadījumā liecina par valsts iestāžu līdzdalību pasākuma pieņemšanā vai par līdzdalības trūkuma neiespējamību pasākuma pieņemšanā, ņemot vērā arī šā pasākuma apmēru, saturu vai nosacījumus.

(98) Kā aprakstīts (54) apsvērumā, Slovēnija atsaucas uz spriedumu lietā *Stardust Marine* un apgalvo, ka tāpēc vien, ka tā ir *KAD* un *DSU* īpašniece, uzņēmumu darbības uzreiz nevar piedēvēt valstij. Attiecībā uz *Triglav Naložbe* un *Zavarovalnica Triglav* Slovēnija uzskata, ka šos uzņēmumus nekontrolē valsts un arī to darbības nav piedēvējamas valstij. Komentējot piedēvējamību, Slovēnija īpaši uzsver to, ka visi *Elan* akcionāri ir dibināti saskaņā ar privāttiesībām, un uzskata, ka šis fakts vien nodrošina šo uzņēmumu pietiekamu neatkarību no valsts.

(99) Komisija vispirms norāda, ka tikai ar to, ka valsts uzņēmums ir dibināts saskaņā ar privāttiesībām, nepietiek, lai varētu izslēgt tā darbību piedēvējamību valstij. Nav pamata nodalīt gadījumus, kad atbalstu tiešā veidā piešķir valsts, no gadījumiem, kad atbalstu piešķir valsts vai privātas struktūras, ko valsts izveidojusi vai izraudzījusies atbalsta pārvaldīšanai. Turklāt, kā aprakstīts iepriekš, Tiesa ir lēmusi, ka pastāv vairākas piedēvējamības norādes, un tas, vai uzņēmumam piemēro privāttiesības vai arī publiskās tiesības, ir tikai viena no norādēm (skatīt (97) apsvērumu). Tāpēc jāpārbauda, vai nav citu faktu, kas liecinātu par 2. pasākuma piedēvējamību valstij.

(100) Saistībā ar to Komisija piebilst, ka vairākas norādes liecina par to, ka valsts bija aktīvi iesaistīta akcionāru lēmumā pieņemšanā par papildu kapitāla ieguldīšanu atbalsta saņēmējā. Lai gan Slovēnija noraidīja preses ziņojumus, kuros uzsvērta valsts loma nepieciešamībā glābt *Elan*, nodēvējot tos par "baumām" vai "pārmērīgas vienkāršošanas rezultātu", tie liecina par sabiedrības priekšstatu par valdības toreizējo rūpniecības politiku. Kā paskaidrots turpmāk, pieņēmumu par to, ka Slovēnijas valdība attiecīgajā periodā īstenoja aktīvu rūpniecības politikas pieeju, papildina arī ESAO pārskats par uzņēmumu pārvaldību Slovēnijā – tajā arī uzsvērts, ka valdība pieņēma rīcības plānu Slovēnijas uzņēmumu pārvaldības reformai tikai tad, kad bija pagājis nepilns gads pēc 2. pasākuma

([16]) Lieta C-482/99 Francijas Republika/Komisija (*Stardust Marine*) (*Recueil* 2002, I-4397. lpp.).
([17]) Lieta C-482/99 Francijas Republika/Komisija (*Stardust Marine*) (*Recueil* 2002, I-4397. lpp.), 50.–59. punkts.

īstenošanas, t. i., 2009. gada vidū ([18]). Tādējādi 2008. gada jūnijā, kad *Elan* nedrošais stāvoklis bija redzams arī citiem, prese ziņoja par iespējamo valsts atbalstu *Elan*. Vācijas sporta žurnālā 2008. gada 6. jūnijā bija rakstīts, ka saskaņā ar baumām valdība, lai kompensētu neveiksmīgās iepriekšējās ziemas sezonas rezultātus, grasījās ieguldīt *Elan* 5,7 miljonus euro ([19]). *Elan* stāvokli apskatīja arī Slovēnijas prese, norādot uz valsts atbalsta nozīmi darbavietu saglabāšanā. Piemēram, lielākais komerciālās (neatkarīgās) televīzijas kanāls *PopTv* savā tīmekļa vietnē 2008. gada 26. jūnijā ziņoja, ka *Elan* valde un uzraudzības padome gaida, ka uzņēmuma finanšu grūtības atrisinās valsts, norādot, ka, ja valsts nepalīdzēs un neieguldīs finansējumu, būs apdraudēti vairāk nekā 700 darbavietu ([20]).

(101) Kā sīkāk izklāstīts turpmāk, valsts iestāžu līdzdalība vai to līdzdalības trūkuma neiespējamība visskaidrāk ir redzama saistībā ar *Elan* lielāko akcionāru *KAD* (kas kapitāla ieguldīšanas laikā kontrolēja 57,61 % *Elan* akciju) un *DSU* (tolaik tam piederēja 17,34 % *Elan* akciju) gadījumā. Pat neatkarīgais konsultāciju uzņēmums […] 2006. gada 22. decembra novērtējuma ziņojumā pievērsa uzmanību politisko apsvērumu ietekmei uz *KAD* un *DSU* lēmumiem ([21]). Analizējot iespējamo *Elan* (tolaik tas bija zināms kā *Skimar d.o.o.*) privatizāciju, […] secināja, ka divus tā īpašniekus, t. i., *KAD* un *DSU*, pilnīgi kontrolēja valdība un tāpēc bija iespējams, ka to lēmuma par pārdošanu pamatā būtu ne tikai ekonomiski, bet arī politiski apsvērumi.

(102) Komisija attiecībā uz katru akcionāru pārbauda, vai to kontrolēja valsts un vai kapitāla ieguldījumam izmantotais finansējums ir uzskatāms par valsts līdzekļiem. Komisija arī nosaka, vai lēmums par kapitāla ieguldīšanu *Elan* ir piedēvējams valstij. Pārbaudē Komisija pievērš īpašu uzmanību katra akcionāra uzraudzības padomes sastāvam un tam, vai 2008. gadā bija vajadzīga uzraudzības padomes atļauja ieguldīt kapitālu *Elan*. Pēc tam Komisija pārbauda papildu elementus, kas liecina par valsts iestāžu līdzdalību pasākuma pieņemšanā vai to līdzdalības trūkuma neiespējamību.

K A D

(103) Komisija norāda, ka Slovēnijai piederēja 100 % *KAD* akciju. Piešķiršanas laikā *KAD* bija *Elan* vairākuma akcionārs. Slovēnijas valdība iecēla visus *KAD* pilnsapulces locekļus, kā arī uzraudzības padomi (skatīt (11) apsvērumu). Saskaņā ar *KAD* statūtiem tādu darījumu noslēgšanai, kuru vērtība pārsniedz 1 % no *KAD* akciju kapitāla, ir jāsaņem uzraudzības padomes piekrišana. Novērtējamais kapitāla ieguldījums tika atzīts par šādu darījumu, turklāt *KAD* uzraudzības padome 134. sanāksmē, kas notika 2008. gada 10. jūlijā, un 135. sanāksmē, kas notika 2008. gada augustā, apsprieda un atļāva kapitāla ieguldījumu *Elan* ([22]).

(104) Tā kā Slovēnija ir *KAD* īpašniece, var pieņemt, ka tā var kontrolēt uzņēmumu un ka būtībā *KAD* līdzekļus var uzskatīt par valsts līdzekļiem. Pretēji Slovēnijas uzskatam tas, ka kapitāla ieguldījumam izmantotais finansējums iegūts no dividendēm, procentu maksājumiem un citiem *KAD* ieņēmumiem, šo secinājumu nemaina. Izmantojot dividendes, procentus un citus ieņēmumus, ko varēja izmaksāt valstij kā uzņēmuma kontrolējošajai akcionārei, tiek samazināti valsts līdzekļi, tāpēc šāda rīcība ir uzskatāma par valsts līdzekļu izmantošanu ([23]).

(105) Attiecībā uz 2. pasākuma piedēvējamību Komisija uzskata, ka *KAD* nebūtu ieguldījis kapitālu, ja tā lēmumu pieņemšanu neietekmētu valsts iestādes. Par spēcīgo valsts ietekmi liecina ne tikai tas, ka attiecīgajā periodā

([18]) ESAO pārskats: Uzņēmumu pārvaldība Slovēnijā; 9. lpp., 2011. gada 28. marts, vietnē: http://www.oecd.org/document/58/0,3746,en_2649_34813_47492282_1_1_1_1,00.html.

([19]) *"Gerüchten zufolge will die Regierung für Verluste nach dem schlechten Winter Elan eine Finanzspritze von 5,7 Mio Euro zukommen lassen." Sport Artikel Zeitung* "SAZsport", 2008. gada 9. jūnijs: "*Zweiter Abgang an der Spitze*".

([20]) https://24ur.com/novice/gospodarstvo/kriticne-razmere-v-elanu_comment_p1_a19.html?&page=1&p_all_items=19.

([21]) […], Uzņēmumu grupas *Skimar Group* novērtējums, 2006. gada 22. decembris, 28. lpp.

([22]) Skatīt sanāksmes protokolu: "[…] atļauj valdei veikt visas vajadzīgās darbības, lai aizsargātu un maksimāli palielinātu uzņēmumā *Skimar, d.o.o.* veiktā *KAD* ieguldījuma vērtību, tostarp veikt uzņēmuma rekapitalizāciju proporcionāli *Kapitalska družba, d.d.* un *Prvi pokojninski sklad RS* (Pirmā pensiju fonda) procentuālajai īpašumtiesību daļai, kas kopā ir 57,606 %, nepārsniedzot EUR 5 761 000,00."

([23]) (22) apsvērumā lietā C-6/97 Itālija/Komisija (*Recueil* 1999, I-2981. lpp.) ģenerāladvokāts norādīja, ka "izšķirošais kritērijs ir nevis iejaukšanās forma un, protams, nevis tās juridiskais veids vai mērķis, bet gan radītais rezultāts. Jebkāda iejaukšanās, kura izraisa ekonomisku priekšrocību un kuras dēļ samazinās valsts līdzekļi […], būtībā ir valsts atbalsts Līguma [107.] panta nozīmē."

Slovēnija bija vienīgā *KAD* akcionāre, ka Slovēnija iecēla visus *KAD* uzraudzības padomes locekļus un tas, ka būtībā bija jāsaņem uzraudzības padomes atļauja veikt darījumu. Par valsts ciešo līdzdalību *KAD* lēmumu pieņemšanā liecina arī tas, ka visās pilnsapulces un uzraudzības padomes sanāksmēs piedalās Slovēnijas valdības pārstāvji (skatīt (45) apsvērumu).

(106) Valdības ietekme uz *KAD* (un cita valsts kontrolēta fonda – restitūcijas fonda *SOD*) pieņemtajiem lēmumiem rūpniecības politikas mērķu īstenošanas nolūkā ir uzsvērta arī ESAO pārskatā par uzņēmumu pārvaldību Slovēnijā: "Abi fondi nodrošina valdībai spēcīgu mehānismu, ar ko ne tikai ietekmēt privatizēto uzņēmumu padomes un vadību, bet arī aktīvi kontrolēt to īpašnieku maiņu. Šķiet, ka viens no iemesliem (vismaz sākumā) bija vēlme ietekmēt to, cik lielu kontroli ārvalstu uzņēmumi varēja iegūt pār svarīgiem vietējiem uzņēmumiem un nozarēm. Tiešo un netiešo īpašumtiesību apmērs sniedza iepriekšējām valdībām iespēju ievērojami un dažkārt nepārredzami ietekmēt plašas Slovēnijas komercuzņēmumu darbības jomas, kā arī kontrolēt uzņēmumu darbību tirgū ([24])."

(107) Arī Slovēnijas valdības dokumentā "Strukturālas korekcijas 2010. un 2011. gadā" ([25]) ir uzsvērta *KAD* un valsts kontrolētā restitūcijas fonda *SOD* nozīme Slovēnijas rūpniecības politikas mērķu īstenošanā, piemēram, sniedzot palīdzību *Elan*. Dokumenta 2.1.1. sadaļā "*Valsts aģentūras izveide valsts uzņēmumu pārvaldības nolūkā un* KAD *un* SOD *pārveidošana*" teikts: "Pārstrukturēšana nozīmē to, ka *KAD* un *SOD* ir jāatbrīvo no visiem stratēģiskajiem ieguldījumiem: […] – neveiksmīgajiem ieguldījumiem, kas ieguvuši stratēģisku nozīmi, jo valsts vēlas tiem palīdzēt pārvarēt grūtības (*Mura*, *Elan*)." Norāde uz to, ka *KAD* ieguldījums uzņēmumā *Elan* ir ieguvis stratēģisku nozīmi, jo "valsts vēlas palīdzēt" *Elan*, ir krasā pretrunā Slovēnijas apgalvojumam par to, ka *KAD* pieņēma lēmumus neatkarīgi (skatīt (56) apsvērumu). Valdības sagatavotajā dokumentā tālāk skaidrots, ka neveiksmīgo stratēģisko ieguldījumu novirzīšana no daļējiem valsts uzņēmumiem tieši valsts uzņēmumiem galvenokārt bija ar darbiniekiem saistīts uzdevums un ka *KAD* un *SOD* izveidotais pārstrukturēšanas uzņēmums *PDP* tika nodots tiešā valsts īpašumā, jo tā darbinieki vairs nevarēja būt *KAD* un *SOD* daļa ([26]).

(108) Komisija aicināja Slovēniju komentēt iepriekš citētos dokumentus. Slovēnija apgalvoja, ka lēmumu par *Elan* rekapitalizāciju nepieņēma valdība. Slovēnija norādīja, ka ESAO pārskatā, kurā aprakstīts, kā *KAD* un *SOD* nodrošināja valdībai spēcīgu mehānismu, ar ko ietekmēt privatizēto uzņēmumu padomes un vadību, nav pieminēts *DSU*, *Zavarovalnica Triglav* un *Triglav Naložbe* un ka Slovēnijas valdības sagatavotajā dokumentā nebija minēta nekāda tieša vai netieša valsts ietekme uz *Zavarovalnica Triglav* vai *Triglav Naložbe* aktīviem. Slovēnija arī norādīja uz ESAO pārskata punktu, kurā minēts, ka "centrālas koordinācijas trūkuma dēļ pastāv šķēršļi efektīvai valdības interešu pārvaldībai īpašumtiesību jomā." Slovēnija arī skaidroja, ka *KAD* vienmēr ir bijis Finanšu ministrijas pakļautībā, savukārt par ražošanas nozari, kurā darbojas *Elan*, bija atbildīga Ekonomikas ministrija. Komentējot Slovēnijas valdības sagatavoto dokumentu, kurā pieminēti neveiksmīgi ieguldījumi, kas ieguvuši stratēģisku nozīmi, Slovēnija norādīja, ka *Mura* (otrs šādu ieguldījumu piemērs, kas dokumentā minēts papildus *Elan*) tika ļauts bankrotēt 2009. gada oktobrī.

(109) Slovēnijas iesniegtajās piezīmēs nav atspēkoti iepriekš izklāstītie argumenti, kas liecina par valsts iestāžu līdzdalību pasākuma pieņemšanā vai par to līdzdalības trūkuma neiespējamību. Paziņojums par to, ka valdība nebija iesaistīta lēmuma par rekapitalizāciju pieņemšanā, ir tikai apgalvojums. Fakts, ka ESAO pārskatā nav konkrēti minēts *DSU*, *Zavarovalnica Triglav* un *Triglav Naložbe* un ka tajā runāts par centrālas koordinācijas trūkumu, nemaina vispārējo ESAO pārskatā aprakstīto situāciju, proti, to, ka Slovēnijas valdība aktīvi iejaucās ekonomikā un īstenoja rūpniecības politikas mērķus. Informācija par valsts īstenoto kontroli uzņēmumos, kas nav pieminēti ESAO

([24]) ESAO pārskats: Uzņēmumu pārvaldība Slovēnijā; 9. lpp., 28.3.2011., vietnē: http://www.oecd.org/document/58/0,3746,en_2649_34813_47492282_1_1_1_1,00.html.

([25]) "Strukturālas korekcijas 2010. un 2011. gadā", Slovēnijas Republikas valdība, 2009. gada oktobris, 12. lpp., vietnē: http://www.svrez.gov.si/fileadmin/svez.gov.si/pageuploads/docs/strukturne_prilagoditve/Structural_adjustmements_SLO_EN.pdf.

([26]) "Strukturālas korekcijas 2010. un 2011. gadā", Slovēnijas Republikas valdība, 2009. gada oktobris, 13. lpp., vietnē: http://www.svrez.gov.si/fileadmin/svez.gov.si/pageuploads/docs/strukturne_prilagoditve/Structural_adjustmements_SLO_EN.pdf.

pārskatā un Slovēnijas valdības sagatavotajā dokumentā, t. i., *Zavarovalnica Triglav* un *Triglav Naložbe*, ir izklāstīta turpmāk. Taču jāatceras, ka šie uzņēmumi bija mazākuma akcionāri, kam piederēja tikai 25 % *Elan* akciju. Visbeidzot, attiecībā uz valdības sagatavoto dokumentu jānorāda, ka cita par "stratēģisku ieguldījumu" uzskatīta grūtībās nonākuša uzņēmuma bankrots neietekmē šīs lietas novērtējumu.

(110) Ņemot vērā iepriekš minēto, tiek secināts, ka kapitālu, ko *KAD* 2008. gadā ieguldīja *Elan*, veido valsts līdzekļi un ka šis ieguldījums ir piedēvējams Slovēnijai.

K A D - P P S

(111) Kā aprakstīts (12) apsvērumā, *KAD* pārvalda *PPS* un kontrolē tā akcijas. Tāpēc *KAD-PPS* līdzdalība kapitāla ieguldījumā būtu jāvērtē tāpat kā *KAD* līdzdalība. Patiesībā *KAD* uzraudzības padome 134. sanāksmē, kas notika 2008. gada 10. jūlijā, atļaujot ieguldīt kapitālu, atļāva veikt kapitāla ieguldījumu arī *PPS* vārdā ([27]). Tas attiecas arī uz lēmumu, ko pieņēma *KAD* uzraudzības padomes 135. sanāksmē, kas notika 2008. gada augustā.

(112) Tāpēc tiek secināts, ka kapitālu, ko *KAD-PPS* 2008. gadā ieguldīja *Elan*, veido valsts līdzekļi un šis ieguldījums ir piedēvējams Slovēnijai.

D S U

(113) Komisija norāda, ka piešķiršanas laikā *DSU* pilnībā tieši piederēja valstij. Tā uzraudzības padomē darbojas trīs locekļi, un divus no tiem ieceļ akcionārs, t. i., Slovēnija (skatīt (13) apsvērumu). Laikā, kad tika veikti kapitāla ieguldījumi, arī trešo locekli bija iecēlusi valsts. Saskaņā ar statūtiem uzraudzības padome pieņem lēmumus ar balsu vairākumu un pārrauga *DSU* uzņēmējdarbības vadību. *DSU* uzraudzības padome izvērtēja un apstiprināja uzņēmumā *Elan* veicamo kapitāla ieguldījumu ārkārtas sanāksmē, kas notika 2008. gada 11. jūlijā, un daļēji grozīja savu lēmumu divās ārkārtas sanāksmēs, kas notika 2008. gada 26. augustā un 8. septembrī ([28]).

(114) Tā kā *DSU* pieder Slovēnijai, var pieņemt, ka valsts var kontrolēt uzņēmumu un ka *DSU* līdzekļus būtībā var uzskatīt par valsts līdzekļiem. Kā paskaidrots (104) apsvērumā, pretēji Slovēnijas uzskatam tas, ka kapitāla ieguldījumam izmantotais finansējums iegūts no dividendēm, procentu maksājumiem un citiem *DSU* ieņēmumiem, šo secinājumu nemaina.

(115) Attiecībā uz 2. pasākuma piedēvējamību jāņem vērā tas, ka piešķiršanas laikā visus trīs uzraudzības padomes locekļus bija iecēlusi Slovēnija, kas bija vienīgā *DSU* akcionāre, un tas, ka būtībā bija jāsaņem uzraudzības padomes atļauja veikt darījumu. Kā izklāstīts iepriekš, politisko apsvērumu ietekme uz *DSU* lēmumu pieņemšanu ir atzīta […] 2006. gada 22. decembra novērtējuma ziņojumā ([29]). Arī tas, ka *DSU* 2010. gadā kopā ar *KAD* nodeva savas *Elan* akcijas pārvaldītājuzņēmumam *PDP*, ir jāvērtē, ņemot vērā iepriekš sniegtos skaidrojumus par to, kā Slovēnijas valdība nolēma rīkoties ar daļējiem valsts ieguldījumiem, kas bija ieguvuši stratēģisku nozīmi, jo valsts vēlējās palīdzēt attiecīgajiem uzņēmumiem pārvarēt grūtības. Saistībā ar citiem vispārējiem apstākļiem, kas liecina par valsts iestāžu līdzdalību pasākuma pieņemšanā vai par to līdzdalības trūkuma neiespējamību, Komisija uzskata, ka *DSU* nebūtu ieguldījis kapitālu, ja tā pieņemtos lēmumus neietekmētu valsts iestādes.

(116) Tāpēc tiek secināts, ka kapitālu, ko *DSU* 2008. gadā ieguldīja *Elan*, veido valsts līdzekļi un šis ieguldījums ir piedēvējams Slovēnijai.

([27]) Skatīt 22. zemsvītras piezīmi.
([28]) Skatīt 2008. gada 8. septembra sanāksmes protokolu: […].
([29]) […], Uzņēmumu grupas *Skimar Group* novērtējums, 2006. gada 22. decembris, 28. lpp.

Zavarovalnica Triglav

(117) Slovēnija nav tiešā *Zavarovalnica Triglav* īpašniece. Tomēr Komisija ievēroja, ka Slovēnijai netieši pieder divas trešdaļas no *Zavarovalnica Triglav* (skatīt (14) apsvērumu). Tā vairākuma akcionāri ir *ZIPZ*, t. i., Pensiju un invaliditātes apdrošināšanas aģentūra, un *SOD*, t. i., Slovēnijas kompensācijas apvienība. Abi uzņēmumi pieder tikai valstij. Pārējo akcionāru daļas *Zavarovalnica Triglav* nepārsniedz 1,8 %.

(118) Pieci no astoņiem *Zavarovalnica Triglav* uzraudzības padomes locekļiem, tostarp tā priekšsēdētājs un priekšsēdētāja vietnieks, pārstāv akcionārus, un akcionāri tos ieceļ. Kā aprakstīts (14) apsvērumā, *Zavarovalnica Triglav* vairākuma akcionāri ir uzņēmumi, kuri pilnīgi pieder valstij. Tāpēc attiecīgos piecus uzraudzības padomes locekļus būtībā ieceļ valsts, un tie pārstāv valsts intereses. Komisija piebilst, ka par kapitāla palielināšanu *Elan* akcionāru pilnsapulces 2008. gada 28. augusta sanāksmē balsoja *Zavarovalnica Triglav* valde, taču tā atbalstīja ieguldījumu ar nosacījumu, ka uzraudzības padome atļaus veikt darījumu. Uzraudzības padome atļāva kapitāla ieguldījumu 2008. gada 4. septembrī ([30]).

(119) Tā kā Slovēnijai netieši piederēja divas trešdaļas *Zavarovalnica Triglav*, var pieņemt, ka tā var kontrolēt uzņēmumu un ka *Zavarovalnica Triglav* līdzekļus būtībā var uzskatīt par valsts līdzekļiem.

(120) Ir jāņem vērā tas, ka valsts ieceļ *Zavarovalnica Triglav* uzraudzības padomes locekļu vairākumu, tostarp priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku, un ka uzraudzības padomei bija jāatļauj veikt kapitāla ieguldījumu.

(121) Saistībā ar citiem iepriekš aplūkotajiem vispārējiem apstākļiem, kas skaidri liecina par valsts iestāžu līdzdalību pasākuma pieņemšanā vai par līdzdalības neiespējamības trūkumu, pasākums ir uzskatāms par piedēvējamu Slovēnijai.

Triglav Naložbe

(122) Slovēnija nav *Triglav Naložbe* tiešā īpašniece. Tomēr Komisija ievēroja, ka Slovēnijai netieši pieder *Triglav Naložbe* akciju vairākums. Laikā, kad tika piešķirts atbalsts, *Zavarovalnica Triglav* reāli piederēja 80 % *Triglav Naložbe* akciju. Savukārt *Zavarovalnica Triglav* akciju vairākums netieši pieder Slovēnijai (skatīt (14) apsvērumu). Tāpēc Slovēnijai netieši pieder vairāk nekā 51 % *Triglav Naložbe* akciju. Pārējo akcionāru daļas nepārsniedz 0,67 %.

(123) Trīs uzraudzības padomes locekļi pārstāv akcionāru intereses, un tos ievēl akcionāri. Tā kā valsts netieši ir *Triglav Naložbe* vairākuma akcionāre, uzskatāms, ka valsts var izlemt, ko iecelt uzraudzības padomē Slovēnijas interešu pārstāvībai. Kapitāla ieguldījuma veikšanai bija vajadzīga *Triglav Naložbe* uzraudzības padomes atļauja, un tā sniedza piekrišanu 7. ārkārtas sanāksmē, kas notika 2008. gada 3. septembrī ([31]).

(124) Tā kā Slovēnijai netieši piederēja *Triglav Naložbe* akciju vairākums, var pieņemt, ka tā varēja kontrolēt uzņēmumu un ka *Triglav Naložbe* līdzekļus būtībā var uzskatīt par valsts līdzekļiem. Kā paskaidrots (104) apsvērumā, pretēji Slovēnijas uzskatam tas, ka kapitāla ieguldījumam izmantotais finansējums iegūts no aizdevuma, šo secinājumu nemaina.

([30]) Skatīt 2008. gada 4. septembra sanāksmes protokolu: "Uzraudzības padome atļauj *Zavarovalnica Triglav, d.d.* piedalīties *Skimar, d.o.o.* kapitāla palielināšanā EUR 1 200 000,0 apmērā […]."

([31]) Skatīt šīs sanāksmes protokolu: "uzraudzības padome izskatīja ziņojumu par ieguldījumu uzņēmumā *Skimar d.o.o.* un pēdējā akcionāru pilnsapulces sanāksmē (2008. gada 28. augusts) pieņemtos lēmumus un atbalsta valdes aktīvu līdzdalību uzņēmuma atjaunošanas procesā, un tādējādi atbalsta arī prasīto rekapitalizāciju, kuras kopējais apmērs ir 10 miljoni euro, kas sadalīts proporcionālās daļās […]."

(125) Ņemot vērā to, ka valsts ieceļ visus *Triglav Naložbe* uzraudzības padomes locekļus un ka bija vajadzīga uzraudzības padomes atļauja veikt kapitāla ieguldījumu, kā arī saistībā ar citiem iepriekš aplūkotajiem vispārējiem apstākļiem, kas skaidri liecina par valsts iestāžu līdzdalību pasākuma pieņemšanā vai par to līdzdalības trūkuma neiespējamību, pasākums ir uzskatāms par piedēvējamu Slovēnijai.

S e c i n ā j u m s

(126) *Elan* akcionāru uzraudzības padomju sastāvs un tas, ka 2008. gadā bija vajadzīga uzraudzības padomju atļauja veikt kapitāla ieguldījumu, jau liecina par to, ka attiecīgais pasākums ir piedēvējams valstij ([32]).

(127) Turklāt Komisijai ir pārliecinošas norādes (izklāstītas iepriekš) par valsts ciešo līdzdalību *KAD* (paša svarīgākā *Elan* akcionāra, kas tad, kad tika veikts kapitāla ieguldījums, kontrolēja 57,61 % uzņēmuma kapitāla) un *DSU* lēmumu pieņemšanā. Šīs norādes izriet no ESAO pārskata, […] ziņojuma, Slovēnijas valdības publicētajiem dokumentiem un preses ziņojumiem.

(128) Turklāt par valsts līdzdalību akcionāru lēmuma pieņemšanā liecina arī visu piecu *Elan* akcionāru, kurus kontrolēja valsts, vienādā rīcība, jo ir maz ticams, ka pieci privāti un neatkarīgi uzņēmēji vienlaikus un atbilstīgi vienādiem nosacījumiem būtu piekrituši ieguldīt kapitālu grūtībās nonākušā uzņēmumā.

(129) Ņemot vērā iepriekš minēto, tiek secināts, ka 2. pasākums īstenots par valsts līdzekļiem un ir piedēvējams Slovēnijai.

Selektīva priekšrocība atbalsta saņēmējam

(130) Lai pasākumu uzskatītu par valsts atbalstu, tam jābūt specifiskam vai selektīvam, atbalstot tikai konkrētus uzņēmumus vai konkrētu preču ražošanu.

(131) Uzskatāms, ka to pašu iemeslu dēļ, kas ņemti vērā attiecībā uz 1. pasākumu (skatīt (87)–(90) apsvērumu), par 2008. gadā veiktā kapitāla ieguldījuma saņēmēju jāatzīst visa *Elan* uzņēmumu grupa. Tālāk jānovērtē, vai pasākums radīja saņēmējam priekšrocību.

(132) Ja pasākums atbilst tirgus ekonomikas principu vadīta privātā ieguldītāja kritērija prasībām, priekšrocības iespējamību var izslēgt. Kā aprakstīts iepriekš, tirgus principu vadīts ieguldītājs censtos gūt maksimālu peļņu no saviem aktīviem (skatīt (91) apsvērumu).

(133) Saistībā ar to Komisija vispirms piebilst, ka laikā, kad tika īstenots 2. pasākums, *Elan* saskārās ar grūtībām Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu nozīmē (skatīt (74) apsvērumu). Turklāt saskaņā ar Slovēnijas sniegto informāciju *Elan* 2008. gada sākumā draudēja maksātnespēja un tā likviditātes bilances deficīts bija [12,6–15 miljoni] euro.

(134) Slovēnija apgalvo, ka *Elan* akcionāri lēmumu par papildu kapitāla ieguldīšanu pieņēma, pamatojoties uz vairākiem *Elan* un ārēju konsultantu sagatavotiem dokumentiem, kas liecināja par lēmuma pamatotību.

(135) Lai gan *Elan* tiešām sagatavoja uzņēmumu grupas ilgtermiņa plānu 2008.–2012. gadam, ir jāņem vērā, ka šajā plānā kā pienācīgas turpmākās peļņas priekšnosacījums bija noteikta kapitāla palielināšana par 25 miljoniem euro un ka *Elan* akcionāri šo ilgtermiņa plānu uzskatīja par nepietiekamu pamatojumu šādas summas ieguldīšanai. *Elan* 2008. gada augusta Atjaunošanas plānā galvenokārt ir izklāstītas prognozes, taču nav sniegta informācija par plānoto kapitāla palielināšanu. Gan Ilgtermiņa plānu 2008.–2012. gadam, gan Atjaunošanas plānu *Elan* izveidoja

([32]) Skatīt (184)–(186), (226) un (227) apsvērumu Komisijas 2008. gada 23. jūlija Lēmumā 2008/948/EK par Vācijas Federatīvās Republikas pasākumiem par labu *DHL* un Leipcigas/Halles lidostai C 48/06 (ex N 227/06) (OV L 326, 23.12.2008., 1. lpp.); (212)–(218) apsvērumu Komisijas 2008. gada 17. jūnija Lēmumā C 29/2008 par Frankfurtes Hānas lidostu – Iespējamais valsts atbalsts lidostai un vienošanās ar *Ryanair* (OV C 12, 17.1.2009., 6. lpp.).

bez ārēja konsultanta līdzdalības. Viens no dokumentiem, ko Slovēnija iesniedza saistībā ar otro kapitāla palielināšanu, bija sākotnējā *Elan* vērtības aplēse, ko 2008. gada jūlijā sagatavoja *KAD*. Taču šajā dokumentā netiek atbalstīts Slovēnijas arguments par to, ka *Elan* akcionāri rīkojās kā apdomīgi ieguldītāji, jo saskaņā ar šo aplēsi, ja ņem vērā iespējamās saistības, *Elan* pašu kapitāla vērtība 2008. gada jūlijā bija negatīva – [29,5–34] miljoni euro. Turklāt sākotnējā aplēsē norādīts, ka, ņemot vērā iepriekšējo pieredzi, *Elan* Ilgtermiņa plānā 2008.–2012. gadam iekļautās prognozes varētu būt pārāk optimistiskas, un tādā gadījumā uzņēmuma vērtība varētu būt vēl mazāka.

(136) Slovēnija iesniedza arī *Elan* pašu kapitāla novērtējumu, kas izstrādāts, izmantojot diskontētās naudas plūsmas metodi. Šajā pašu kapitāla novērtējumā, ko 2008. gada jūnijā sagatavoja […], norādīts, ka *Elan* tirgus vērtība 2007. gada 31. decembrī joprojām bija pozitīva – [35–40] miljoni euro. Tomēr, kā aprakstīts iepriekš (skatīt (70)–(74) apsvērumu), 2008. gada laikā *Elan* stāvoklis krasi pasliktinājās. Ņemot vērā šos notikumus, uzskatāms, ka minētais pašu kapitāla novērtējums 2008. gada 28. augustā, kad *Elan* akcionāri pieņēma lēmumu par kapitāla ieguldījumu, bija novecojis un ar to nevar pierādīt, ka *Elan* akcionāri rīkojās kā apdomīgi tirgus ekonomikas principu vadīti ieguldītāji, jo īpaši apstākļos, kādos tika veikts otrais kapitāla ieguldījums.

(137) Kā aprakstīts (32) apsvērumā, akcionāri noteica, ka palielinās kapitālu tikai tad, ja bankas vispirms piekritīs restrukturizēt *Elan* tābrīža parādus. Lai gan šādu vienošanos pirms kapitāla palielināšanas panākt neizdevās, *Elan* akcionāri veica kapitāla ieguldījumu, jo pretējā gadījumā *Elan* nāktos bankrotēt.

(138) Ja bankas būtu piekritušas restrukturizēt aizdevumus pirms kapitāla palielināšanas, tas varētu liecināt, ka bankas *Elan* dzīvotspējas atjaunošanu uzskatīja par iespējamu. Tomēr tā nenotika. Gluži pretēji, viena no bankām pat pieprasīja tiesai pieņemt rīkojumu par *Elan* nenomaksāto parādu piedziņu. Bankas nostāju var uzskatīt par pazīmi tam, ka tirgū nebija ticības *Elan* dzīvotspējas atjaunošanai.

(139) Turklāt jāņem vērā tas, ka akcionāri bez panākumiem bija ieguldījuši *Elan* 10,225 miljonus euro jau 2007. gadā. Jāprecizē, ka, lai gan 2007. gadā kapitālu ieguldīja, pamatojoties uz tā dēvēto stratēģiskās attīstības plānu, kurā *Elan* sākotnēji lūdza ieguldīt 20,2 miljonus euro, 2008. gadā veikto kapitāla ieguldījumu 10 miljonu euro apmērā nevar uzskatīt par sākotnējā stratēģiskās attīstības plānā paredzētā ieguldījuma otro daļu. Ieguldījums, ko veica 2008. gadā, bija vajadzīgs, lai, sedzot *Elan* likviditātes bilances deficītu un ciestos zaudējumus, novērstu uzņēmuma maksātnespēju, un šo kapitālu neizmantoja stratēģiskās attīstības plānā paredzētajiem mērķiem (skatīt (23) apsvērumu).

(140) Visbeidzot, Komisija norāda, ka visi akcionāri pasākuma īstenošanas laikā piederēja valstij, t. i., kapitāla palielināšanā nepiedalījās neviens privātais akcionārs.

(141) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija secina, ka 2. pasākums netika īstenots atbilstīgi tirgus ekonomikas principu vadīta privātā ieguldītāja kritērijam un tas radīja *Elan* priekšrocību.

Konkurences izkropļojumi un ietekme uz tirdzniecību

(142) Komisija norāda, ka atbalsta saņēmējs darbojas konkurencei atvērtos tirgos. Jebkāda šādam uzņēmumam piešķirta valsts dotācija var tam radīt priekšrocību attiecībā pret citiem konkurentiem, kuri šādas dotācijas nesaņem. Pretēji Slovēnijas uzskatam šajā gadījumā nav būtiski, vai *Elan* konkurentiem bija lielāka tirgus daļa nekā *Elan* un vai tie arī saņēma finansējumu no saviem akcionāriem.

(143) Ja dalībvalsts piešķirts atbalsts nostiprina uzņēmuma pozīciju, salīdzinot ar citiem uzņēmumiem, kas konkurē Savienības iekšējā tirgū, uzskatāms, ka atbalsts šos uzņēmumus ir ietekmējis ([33]). Starp dalībvalstīm tiešām pastāv tirdzniecība atbalsta saņēmēja ražoto un tirgoto preču, t. i., slēpošanas aprīkojuma un jūras kuģošanas līdzekļu, segmentā.

([33]) Skatīt jo īpaši 11. punktu lietā 730/79 *Philip Morris*/Komisija (*Recueil* 1980, 2671. lpp.), 21. punktu lietā C-53/00 *Ferring* (*Recueil* 2001, I-9067. lpp.) un 44. punktu lietā C-372/97 Itālija/Komisija (*Recueil* 2004, I-3679. lpp.).

(144) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija secina, ka 2. pasākums varētu radīt konkurences izkropļojumus un ietekmēt tirdzniecību.

5.2.3. **Secinājums par valsts atbalsta esamību**

(145) Ņemot vērā iepriekš izklāstītos argumentus, Komisija secina, ka 2. pasākums ietver valsts atbalstu *Elan* LESD 107. panta 1. punkta nozīmē. Slovēnija neievēroja LESD 108. panta 3. punktā noteikto neīstenošanas pienākumu.

5.3. ATBALSTA SADERĪBA

(146) LESD 107. panta 2. un 3. punktā ir noteiktas atkāpes no vispārējā noteikuma par to, ka valsts atbalsts, kā norādīts LESD 107. panta 1. punktā, nav saderīgs ar iekšējo tirgu.

(147) Saistībā ar to jānorāda, ka pienākums pierādīt, ka atbalsts ir saderīgs ar iekšējo tirgu, kā atkāpe no LESD 107. panta 1. punkta noteikumiem, principā ir attiecīgajai dalībvalstij, kurai jāpierāda, ka ir izpildīti visi šādas atkāpes nosacījumi ([34]).

(148) Komisija izvērtē 2. pasākuma atbilstību šiem izņēmumiem. Tā kā attiecīgo atbalstu piešķīra grūtībās nonākušam uzņēmumam (skatīt 5.1. punktu), Komisija vispirms novērtē pasākuma atbilstību Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnēm. Pēc tam tiek noskaidrots, vai pasākumu varētu uzskatīt par saderīgu saskaņā ar kādu citu juridisko pamatu.

5.3.1. **Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnes**

(149) Saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 33. punktu glābšanas un pārstrukturēšanas atbalstu var saņemt tikai grūtībās nonākuši uzņēmumi. *Elan* ir atbilstīgs uzņēmums, jo uzskatāms, ka laikā, kad tika veikts otrais kapitāla ieguldījums, tas bija grūtībās nonācis uzņēmums (skatīt (74) apsvērumu).

(150) Saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnēm **glābšanas atbalstam** jāatbilst noteiktām prasībām, taču attiecīgais pasākums visām prasībām neatbilst:

a) pirmkārt, tas bija nevis aizdevums vai garantija, bet gan kapitāla ieguldījums (Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 25. punkta a) apakšpunkts);

b) otrkārt, pasākums nebeidzās laika posmā, kas nepārsniedza sešus mēnešus pēc pirmā maksājuma veikšanas (Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 25. punkta a) apakšpunkts);

c) treškārt, Slovēnija sešu mēnešu laikā pēc pasākuma pirmās īstenošanas nepaziņoja par pārstrukturēšanas plānu vai likvidācijas plānu, vai apliecinājumu, ka garantija ir atcelta (Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 25. punkta c) apakšpunkts).

(151) Tāpēc attiecīgie kapitāla ieguldījumi nav uzskatāmi par glābšanas atbalstu.

(152) Pasākums neatbilst arī visām Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu prasībām par **pārstrukturēšanas atbalstu**, jo netika veikti kompensācijas pasākumi, kas varētu kompensēt atbalsta nelabvēlīgo ietekmi uz tirdzniecības apstākļiem.

(153) Saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 38.–42. punktu pārstrukturēšana jāpapildina ar kompensācijas pasākumiem, kam jābūt proporcionāliem atbalsta kropļojošajai ietekmei un, jo īpaši, atbalsta

([34]) Piemēram, 34.–37. punkts lietā T-68/03 *Olympiaki Aeroporia Ypiresies AE*/Komisija (Krājums 2007, II-02911. lpp.).

saņēmēja lielumam un relatīvajai ietekmei attiecīgajā tirgū. Pamatnostādņu 40. punktā noteikts, ka kompensācijas pasākumi jo īpaši būtu jāveic tajā(-os) tirgū(-os), kur uzņēmumam pēc pārstrukturēšanas būs nozīmīgs stāvoklis. Slovēnija apgalvo, ka konkrētiem līdzekļu nodalīšanas pasākumiem, ko *Elan* veica 2009. un 2010. gadā, bija kompensējoša ietekme.

(154) Izsakoties par *Elan* ziemas sporta aprīkojuma struktūrvienību, Slovēnija apraksta *Elan* kā "vienu no pēdējiem neatkarīgajiem ziemas sporta aprīkojuma zīmoliem, kas ražo ilglietojamas preces" un atsaucas uz to kā uz "tikai vāju [*sic!*] konkurentu daudz lielākiem tirgus dalībniekiem" ([35]). Tomēr pēdējais raksturojums neatbilst tam, kā uzņēmumu apraksta pašreizējais *Elan* vairākuma akcionārs. *PDP* norāda, ka *Elan* 2010. gadā pārdeva 448 000 slēpju pāru un 217 000 sniegadēļu, ka *Elan* saražoja 13 % pasaules slēpju tirgus produkcijas un bija septītais pasaulē lielākais slēpju zīmols, kura pasaules tirgus daļa bija aptuveni 8 %.

(155) Slovēnija nenorāda konkrētu produktu vai ģeogrāfisko(-os) tirgu(-us), kur darbojas *Elan* ziemas sporta aprīkojuma struktūrvienība. Kā izklāstīts turpmāk, ņemot vērā Slovēnijas sniegto informāciju un pamatojoties uz apsvērumiem par tirgus noteikšanu atbilstīgi iepriekš īstenotajai apvienošanas praksei ([36]), jāsecina, ka *Elan* tiešām bija ievērojama tirgus daļa vismaz vairākos attiecīgajos tirgos.

(156) Lai novērtētu uzņēmuma relatīvo nozīmi tirgos, kuros tas darbojas, Komisija izskatīja pieejamos pierādījumus, tostarp paša *Elan* sagatavotos stratēģiskos dokumentus. Papildus piederumiem *Elan* ražo kalnu slēpes un sniegadēļus. *Elan* ne tikai pārdod šos produktus mazumtirgotājiem kā *Elan* zīmola produktus (turpmāk "mazumtirdzniecības tirgus"), bet arī darbojas kā tā dēvētais oriģinālā aprīkojuma ražotājs un piegādā slēpes un sniegadēļus citiem (konkurējošiem) ražotājiem (turpmāk "OAR tirgus"). Jāpiebilst, ka 2005. gada decembra lēmumā par lietu Nr. COMP/M.3765 – *AMER SALOMON* Komisija *inter alia* apskatīja atsevišķus ziemas sporta ilglietojamo preču tirgus, tostarp atsevišķus kalnu slēpju un sniegadēļu tirgus, kā arī kalnu slēpju OAR tirgus. Ziemas sporta ilglietojamo preču mazumtirdzniecības tirgus atzina par valsts tirgiem, savukārt OAR tirgus uzskatīja par vismaz EEZ mēroga tirgiem ([37]). Uzņēmuma sagatavotajā *Elan Ski OAR tirgus attīstības plānā 2006.–2010. gadam* ir norādīts, ka tā 2005. gada OAR slēpju produkcijas pasaules tirgus daļa bija 21 %, un paskaidrots "[…]." Savukārt uzņēmuma izstrādātajā *Elan Sportartikel attīstības plānā 2006.–2010. gadam* norādīts, ka *Elan* sevi uzskata par pasaulē vadošu sniegadēļu ražotāju, kura ražošanas jauda 2005. gadā bija 268 000 produktu, kas ir 16 % no tirgus. Lielāko daļu šīs produkcijas izmantoja OAR uzņēmējdarbībai, taču 30 000 sniegadēļu 2005. gadā pārdeva kā zīmola *Elan* produktus. Attiecībā uz slēpēm, kas marķētas ar *Elan* zīmolu, 2006.–2010. gada attīstības plānā, kurā izklāstīta uz tirgu un zīmolu vērsta stratēģija *Elan* zīmola iekļūšanai tirgū, norādīts, ka tā pasaules tirgus daļa ir 7,5 %, tādējādi *Elan* ir septītā lielākā tirgus daļa. Tomēr dokumentā uzsvērts, ka saskaņā ar uzņēmuma viedokli tas vidējā laika posmā varētu kļūt par vienu no pieciem vadošajiem zīmoliem, paskaidrojot, ka […].

(157) Tā kā ziemas sporta aprīkojuma struktūrvienība nodrošina vislielāko *Elan* ieņēmumu daļu un ņemot vērā iepriekš aprakstīto *Elan* spēcīgo pozīciju tirgū vismaz konkrētos ziemas sporta aprīkojuma tirgus segmentos, šajā jomā jo īpaši bija jāīsteno kompensācijas pasākumi. Pārbaudot darbības, ko Slovēnija raksturoja kā ziemas sporta aprīkojuma struktūrvienībā īstenotus kompensācijas pasākumus, jāsecina, ka *Elan* nodalīja līdzekļus, tikai pārdodot [17,5–20 %] no kapitāla, kas tam piederēja izplatīšanas kopuzņēmumā ar partneri *Dal Bello Sports* (turpmāk "*Dal Bello*") ASV. *Elan* veica nodalīšanu tāpēc, ka tika likvidēts tirgvedības un izplatīšanas kopuzņēmums ar *Dal Bello* Ziemeļamerikā. *Elan* apgalvo, ka pārtraucot sadarbību, samazinājās tā pārdošanas ieņēmumi Kanādā un ASV, un uzskata to par "kompensējošu ietekmi".

(158) Vispirms jānorāda, ka ne Ilgtermiņa plānā 2008.–2012. gadam, nedz arī Atjaunošanas plānā nav pieminēta *Dal Bello* akciju pārdošana, tāpēc to nevar uzskatīt par "pārstrukturēšanas neatņemamu sastāvdaļu", kā prasīts Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 40. punktā. Turklāt, rūpīgāk izpētot darījumu, atklājas, ka tirgvedības un izplatīšanas sadarbība tika pārtraukta pēc *Dal Bello* iniciatīvas. Slovēnija atzina, ka, "ņemot vērā *Elan* problēmas

([35]) *Jadek & Pensa* vēstule *Elan* vārdā, 2012. gada 2. decembris.
([36]) Skatīt lietu Nr. COMP/M.3765 – *AMER SALOMON*, vietnē: http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/decisions/m3765_20051012_20212_en.pdf.
([37]) Skatīt 36. zemsvītras piezīmi.

2008. gadā un *Dal Bello* vēlmi atrast uzticamāku ilgtermiņa partneri, tika sāktas diskusijas par citādi veiksmīgās sadarbības pārtraukšanu. Diskusiju rezultātā 2009. gada 14. decembrī tika noslēgts līgums par kopuzņēmuma darbības pārtraukšanu […]". Ņemot vērā iepriekš minēto, šo iemeslu dēļ vien *Elan* veiktā nodalīšana nav atzīstama par kompensācijas pasākumu.

(159) Turklāt, lai gan pārdošanas ieņēmumu samazināšana, kuras dēļ sarūk atbalsta saņēmēja tirgus daļa, citos apstākļos varētu būt kompensācijas pasākums, Komisija norāda, ka šajā gadījumā darījums attiecās uz mazumtirdzniecības tirgu, ko Komisija iepriekš atzinusi par valsts tirgu ([38]), un ka *Elan* slēpju pārdošanas apjoms tika samazināts tikai Ziemeļamerikas tirgū, nevis Eiropas tirgū(-os), tāpēc tas nevar kompensēt EEZ teritorijā radītos izkropļojumus. Jānorāda arī tas, ka kopuzņēmums darbojās slēpju tirgvedības un izplatīšanas, nevis ražošanas jomā. Taču *Elan* pamatdarbība ir slēpju un sniegadēļu ražošana. Par pienācīgu kompensācijas pasākumu ir atzīstama vienīgi līdzekļu nodalīšana atbalsta saņēmēja galvenajā tirgū.

(160) Slovēnija arī apgalvoja, ka par kompensācijas pasākumu ir uzskatāma slēpju ražošanas darbinieku skaita un tirgvedībā veikto ieguldījumu samazināšana.

(161) Tomēr, kā liecina *Elan* Ilgtermiņa plāns un Atjaunošanas plāns, šie pasākumi ir uzskatāmi par parastiem racionalizācijas pasākumiem, kuru mērķis ir samazināt izmaksas un palielināt efektivitāti, lai atjaunotu finansiālo dzīvotspēju. Tos neveica, lai samazinātu *Elan* tirgus daļu vai kompensētu jebkādus *Elan* saņemtā atbalsta radītos konkurences izkropļojumus.

(162) Slovēnija apgalvo, ka jūras kuģošanas līdzekļu nozarē kompensējošu ietekmi radīja šādi līdzekļu nodalīšanas pasākumi: *Elan* 2009. gadā pārdeva divus ar jahtu fraktēšanu saistītus uzņēmumus – *Elan Yachting d.o.o.* un *Elan Marine Charter d.o.o.*, savukārt 2010. gadā tika pārdots uzņēmums *Elan Brod d.o.o.*, kas atrodas Horvātijā un galvenokārt bija iesaistīts motorlaivu ražošanā. Slovēnija apgalvo, ka uzņēmumi neradīja strukturālus zaudējumus, ka *Elan Yachting d.o.o.* un *Elan Marine Charter d.o.o.* veiktās fraktēšanas darbības veicināja *Elan* jahtu iekļūšanu *Elan* galvenajos tirgos un ka, pārtraucot darbību motorlaivu tirgus segmentā, tika ievērojami samazināta *Elan* daļa izklaides un sporta laivu tirgū.

(163) Komisija atgādina, ka saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 40. punktu kompensācijas pasākumi jo īpaši būtu jāveic tajā(-os) tirgū(-os), kur uzņēmumam pēc pārstrukturēšanas būs nozīmīgs stāvoklis. Norakstīšana un zaudējumus nesošo darbību pārtraukšana, kas jebkurā gadījumā būtu vajadzīga dzīvotspējas atjaunošanai, kompensācijas pasākumu novērtēšanas nolūkā netiek uzskatīta par jaudas samazinājumu.

(164) Jāatceras, ka uzņēmējdarbība jūras kuģošanas līdzekļu jomā nav *Elan* pamatdarbība. Ievērojami lielāku uzņēmuma apgrozījuma daļu nodrošina ziemas sporta aprīkojuma struktūrvienība. Finanšu prognozē 2011. gadam tika paredzēts, ka jūras kuģošanas līdzekļu struktūrvienības kopējie ieņēmumi būs tikai [20–24] miljoni euro, savukārt ziemas sporta aprīkojuma struktūrvienības ieņēmumi – [58–68] miljoni euro. Turklāt ziemas sporta aprīkojuma struktūrvienība arī saņēma lielāku daļu (5,924 miljonus euro) no uzņēmumā *Elan* ieguldītajiem 10 miljoniem euro. Ņemot vērā Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 40. punktu, rodas šaubas par to, vai jūras kuģošanas līdzekļu struktūrvienības veiktās nodalīšanas darbības vispār ir uzskatāmas par pienācīgiem kompensācijas pasākumiem, jo, kā izklāstīts arī turpmāk, jūras kuģošanas līdzekļu segmentā uzņēmumam pēc pārstrukturēšanas nebūs nozīmīgākais stāvoklis tirgū.

(165) Tomēr, lai pilnīgi novērtētu Slovēnijas izvirzītos argumentus, Komisija pārbaudīja, cik lielā mērā Slovēnija var apgalvot, ka tika veikti pienācīgi kompensācijas pasākumi jūras kuģošanas līdzekļu jomā. Pirms pārstrukturēšanas *Elan* maksimālā ražošanas jauda bija [280–330] buru laivas un [45–55] motorlaivas. Slovēnija nenorāda konkrētus jūras kuģošanas produktus vai ģeogrāfisko(-os) tirgu(-us), kur varētu novērtēt uzņēmuma relatīvo

([38]) Skatīt 36. zemsvītras piezīmi.

nozīmi. Iesniegtajās piezīmēs tā izsakās par *Elan* daļas "izklaides un sporta laivu tirgū" samazināšanu, vienlaikus atsaucoties uz darbības pārtraukšanu "motorlaivu tirgus segmentā".

(166) Tomēr priekšstatu par uzņēmuma relatīvo nozīmi jūras kuģošanas līdzekļu tirgū var gūt, analizējot pieejamos dokumentus, tostarp *Elan* sagatavotos stratēģiskos dokumentus, par *Elan* jūras kuģošanas līdzekļu struktūrvienības konkurētspēju. *Elan Marine attīstības plānā 2006.–2010. gadam* norādīts, ka visu jauno laivu pasaules tirgus vērtība bija 25 miljardi euro un 80 % tirgus veidoja motorlaivas, bet 20 % – buru laivas. Šāds sadalījums pastāv arī Eiropas tirgū. *Elan* raksturoja tirgu kā "ļoti sadrumstalotu" un lēsa, ka tā daļa ES buru laivu tirgū ir aptuveni [0–5] %, bet motorlaivu tirgū – < 1 %. Tomēr attīstības plānā arī ir norādīts, ka pastāvēja dažādi tirgus segmenti, kuros bija atšķirīgi konkurences apstākļi, tostarp iekļūšanas šķēršļi. *Elan* 2008. gada jūnija *Skimar Group* ilgtermiņa plānā 2008.–2012. gadam ir sniegts pārskats par laivu tirgus segmentu iedalījumu pēc laivu garuma un norādīts, ka vissīvākā konkurence pastāvēja mazo laivu (30 pēdas) segmentā, savukārt *Elan* ražoja un pārdeva vidējas kategorijas produktus, kuru garums bija 30–50 pēdu, un grasījās izstrādāt jaunus modeļus […]. Visskaidrākā informācija par *Elan* tirgus daļu segmentā, kurā tas sevi redz kā konkurējošu uzņēmumu, ir sniegta *Elan* pašreizējā vairākuma akcionāra *PDP* sagatavotajā prezentācijā. Tajā teikts, ka "*Elan* 2010. gadā 32–60 pēdu garu buru laivu segmentā (kas veido 20 % no kuģošanas līdzekļu tirgus) pārdeva 122 laivas, iegūstot 5,2 % lielu tirgus daļu." Šķiet pamatoti, ka, nosakot tirgus segmentus, vispirms tiek izmantoti tādi kritēriji kā jauda (buru laivas, motorlaivas) un lielums. Tā kā nav pausts pretējs viedoklis, šajā lēmumā Komisija var pieņemt *PDP* novērtējumu par to, ka *Elan* tirgus daļa sadrumstalotajā buru laivu tirgū pārsniedza 5 %.

(167) Pamatojoties uz iepriekš minēto, jānorāda, ka arī tad, ja Komisija, vērtējot atbalsta saderību, varētu ņemt vērā *Elan* veiktos kuģošanas līdzekļu struktūrvienības nodalīšanas pasākumus, jebkādi kompensācijas pasākumi šajā nozarē būtu jāveic attiecībā uz buru laivu ražošanu, kas nepārprotami bija attiecīgās *Elan* struktūrvienības pamatdarbība un kurā, kā izklāstīts iepriekš, uzņēmumam bija nozīmīga daļa tirgū, kuru *Elan* raksturoja kā "ļoti sadrumstalotu". Tāpēc atteikšanās no fraktēšanas darbībām, kas ļoti netieši veicināja *Elan* jahtu pārdošanu, un darbības pārtraukšana motorlaivu ražošanas nozarē, kuru *Elan* pameta, pārdodot *Elan Brod d.o.o.*, neatbilst Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 40. punktam. Attiecībā uz motorlaivām jānorāda, ka *Elan* sāka to ražošanu tikai 2002. gadā, plānojot buru laivu nozarē iegūto reputāciju izmantot arī motorlaivu ražošanas nolūkā. Taču, lai gan 2006. un 2007. gadā tika pārdotas 50 motorlaivas, 2008. gadā šis skaitlis saruka līdz [25–29], bet 2009. gadā uzņēmums pārdeva tikai [7–9] laivas.

(168) Arī Slovēnijas iesniegtā informācija liecina par to, ka *Elan* akcionāri un bankas uzskatīja, ka nodalītās darbības nav pamatdarbības ([39]). Jānorāda arī tas, ka *Elan* meitasuzņēmumu pārdošanas mērķis nebija kompensēt radītos konkurences izkropļojumus. Visi trīs meitasuzņēmumi gan pārdošanas laikā, gan vairākus gadus pirms tam radīja zaudējumus. Slovēnija informēja Komisiju par to, ka kopējais (kombinētais) *Elan Yachting d.o.o.* un *Elan Marine Charter d.o.o.* darbības rezultāts 2007. gadā bija EUR –157 000, 2008. gadā – EUR –100 000 un 2009. gadā – EUR – 57 000. Arī *Elan Brod d.o.o.* cieta zaudējumus visā attiecīgajā periodā, t. i., 2006. gadā – EUR – 58 000, 2007. gadā – EUR – 436 000, 2008. gadā – 1 miljons euro un 2009. gadā – 1,5 miljoni euro. Ņemot vērā šos rādītājus, Slovēnijas paziņojums par to, ka uzņēmumi neradīja strukturālus zaudējumus, šķiet tikai pašmērķīgs apgalvojums. Kā norādīts iepriekš, saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnēm norakstīšana un zaudējumus nesošo darbību pārtraukšana, kas jebkurā gadījumā būtu vajadzīga dzīvotspējas atjaunošanai, kompensācijas pasākumu novērtēšanas nolūkā netiek uzskatīta par jaudas samazinājumu. Taču visu trīs pārdoto jūras kuģošanas līdzekļu meitasuzņēmumu lielie zaudējumi un *Elan Brod d.o.o.* rezultātu nopietnā un pastāvīgā lejupslīdes tendence liecina par to, ka nodalīšanas pasākumi noteikti bija vajadzīgi, lai atjaunotu dzīvotspēju, un arī šā iemesla dēļ tos nevar atzīt par kompensācijas pasākumiem.

(169) Tāpēc Komisija secina, ka *Elan* veiktos nodalīšanas pasākumus, darbinieku skaita samazināšanu, kā arī tirgvedības izdevumu samazināšanu nevar atzīt par kompensācijas pasākumiem. Tā kā netika īstenoti pienācīgi kompensācijas pasākumi, Komisijai, arī ņemot vērā Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 56. punktu, kurā noteikts,

([39]) Skatīt Slovēnijas 2011. gada 10. oktobrī iesniegto informāciju, kurā iekļauta vēstule no *KAD*, – tajā minēta jūras kuģošanas līdzekļu uzņēmumu, kas "netiek uzskatīti par pamatdarbības uzņēmumiem" pārdošana, vai 2012. gada 26. aprīļa vēstuli no juristu biroja *Jadek & Pensa*, kas rīkojas *Elan* vārdā, – tajā paskaidrots, ka bankas kā priekšnosacījumu pārfinansēšanas līgumu noslēgšanai pieprasīja pārdot ar pamatdarbību nesaistītos aktīvus Horvātijā.

ka atbalsta piešķiršanas atļaujas nosacījumi atbalstāmajos reģionos var būt mazāk stingri attiecībā uz kompensācijas pasākumu īstenošanu, jāsecina, ka nav izpildītas Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu prasības par pienācīgu kompensācijas pasākumu īstenošanu. Tā kā pamatnostādņu prasības par atbilstīgu pārstrukturēšanas atbalstu ir kumulatīvas, pamatnostādnes nepiemēro arī tad, ja nav izpildīta tikai viena prasība. Tāpēc Komisija neizvērtēs, vai ir ievērotas pārējās prasības. Ņemot vērā iepriekš minēto, tiek secināts, ka 2. pasākums nav uzskatāms par saderīgu atbalstu saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnēm.

5.3.2. **Cits saderības pamatojums**

(170) LESD 107. panta 2. punktā noteiktās atkāpes šajā gadījumā nepiemēro, jo šis pasākums nav sociāls atbalsts, tas nav piešķirts individuāliem patērētājiem, tas nav atbalsts, lai novērstu kaitējumu, ko nodarījušas dabas katastrofas vai ārkārtēji notikumi, un tas nav atbalsts, ko sniedz tautsaimniecībai dažos Vācijas Federatīvās Republikas apvidos, kurus iespaidojusi Vācijas sadalīšana.

(171) Citas atkāpes ir noteiktas LESD 107. panta 3. punktā.

(172) Saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta a) apakšpunktu par saderīgu ar iekšējo tirgu var atzīt "atbalstu, kas veicina ekonomikas attīstību apgabalos, kur dzīves līmenis ir ārkārtīgi zems vai kur valda liels bezdarbs". *Elan* atrodas reģionā, kas var saņemt LESD 107. panta 3. punkta a) apakšpunktā paredzēto atbalstu ([40]). Atbalstāmajiem reģioniem sniegtā atbalsta saderība ir reglamentēta Reģionālā atbalsta pamatnostādnēs ([41]). Saskaņā ar Reģionālā atbalsta pamatnostādnēm valsts atbalstu principā var piešķirt tikai tādiem uzņēmumiem, kas nav nonākuši grūtībās. Taču atbalsta piešķiršanas laikā *Elan* bija grūtībās nonācis uzņēmums (skatīt (74) apsvērumu). Tāpēc 2. pasākums nav uzskatāms par saderīgu reģionālo atbalstu.

(173) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija secina, ka atbalstam nevar piemērot LESD 107. panta 3. punkta a) apakšpunktā paredzēto atkāpi.

(174) Saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu par saderīgu ar iekšējo tirgu var atzīt "atbalstu, kas veicina kāda svarīga projekta īstenojumu visas Eiropas interesēs vai novērš nopietnus traucējumus kādas dalībvalsts tautsaimniecībā".

(175) Komisija norāda, ka konkrētā atbalsta mērķis nebija veicināt kāda svarīga projekta īstenojumu visas Eiropas interesēs un ka tā arī nav konstatējusi pierādījumus tam, ka projekts būtu paredzēts, lai novērstu nopietnus traucējumus Slovēnijas tautsaimniecībā.

(176) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija secina, ka atbalstam nevar piemērot LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktā paredzēto atkāpi.

(177) Saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta d) apakšpunktu par saderīgu ar LESD var atzīt atbalstu, kas veicina kultūru un kultūras mantojuma saglabāšanu, ja tāds atbalsts neiespaido tirdzniecības apstākļus un konkurenci Savienībā tiktāl, ka tas ir pretrunā kopīgām interesēm. Šis apakšpunkts acīm redzami neattiecas uz konkrēto gadījumu.

(178) LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktā ir paredzēts atļaut tādu valsts atbalstu, kas veicina konkrētu saimniecisko darbību vai konkrētu tautsaimniecības jomu attīstību, ja šādam atbalstam nav tāds nelabvēlīgs iespaids uz tirdzniecības apstākļiem, kas ir pretrunā kopīgām interesēm. Komisija ir izstrādājusi vairākas pamatnostādnes un paziņojumus, kuros paskaidrots, kā tā piemēros šajā apakšpunktā noteikto atkāpi. Tā kā attiecīgo atbalstu piešķīra

([40]) Reģionālā atbalsta programma Slovēnijai, ko Komisija apstiprināja 2006. gada 13. septembrī un kas publicēta OV C 256, 24.10.2006., 6. lpp.
([41]) OV C 54, 4.3.2006., 13. lpp.

grūtībās nonākušam uzņēmumam, Komisija novērtēja tikai pasākuma atbilstību Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnēm. Uz novērtēto pasākumu neattiecas citas pamatnostādnes un paziņojumi.

(179) Tāpēc novērtējamais atbalsts ir uzskatāms par nesaderīgu valsts atbalstu.

6. **ATBALSTA ATGŪŠANA**

(180) Saskaņā ar LESD un Tiesas iedibināto judikatūru Komisijai, ja tā ir konstatējusi atbalsta nesaderību ar iekšējo tirgu, ir tiesības pieprasīt attiecīgajai valstij atcelt šo atbalstu vai pārveidot to ([42]). Tiesa arī ir pastāvīgi lēmusi, ka, lai atjaunotu iepriekšējo stāvokli, valsts pienākums ir atcelt atbalstu, ko Komisija uzskata par nesaderīgu ar iekšējo tirgu ([43]). No Tiesas apsvērumiem izriet, ka šis mērķis ir sasniegts, ja saņēmējs ir atmaksājis ar nelikumīgo atbalstu piešķirtās summas un tādējādi zaudējis priekšrocību, kas tam bija tirgū attiecībā pret konkurentiem, un ir atjaunots stāvoklis, kāds bija pirms atbalsta piešķiršanas ([44]).

(181) Saskaņā ar judikatūru Procedūru regulas 14. pantā noteikts, ka "kad nelikumīga atbalsta gadījumos tiek pieņemti negatīvi lēmumi, Komisija izlemj, ka attiecīgā dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai atgūtu atbalstu no saņēmēja."

(182) Tāpēc, ja attiecīgais pasākums ir uzskatāms par nelikumīgu un nesaderīgu atbalstu, tas jāatgūst, lai atjaunotu stāvokli, kas tirgū pastāvēja pirms atbalsta piešķiršanas. Tāpēc atgūšanu īsteno no brīža, kad saņēmējam tika radīta priekšrocība, t. i., kad atbalsts nodots saņēmējam, līdz tā pilnīgai atgūšanai, un, kamēr nav atgūta visa summa, piemēro procentus.

(183) Tā kā visu to piecu uzņēmumu, kuri piedalījās 2008. gadā veiktajā kapitāla ieguldījumā, lēmumi ir piedēvējami valstij, jāatgūst visa ieguldījuma summa. Kapitāla ieguldījuma kopējā summa bija 10 miljoni euro, no kuriem 5,924 miljonus euro ieguldīja uzņēmumā *Elan Winter sport* un 4,076 miljonus euro – uzņēmumā *Elan Marine*. Taču abus uzņēmumus 2010. gada jūnijā apvienoja ar mātesuzņēmumu *Elan*. Datums, no kura jāaprēķina atgūšanas procenti, ir datums, kurā kapitālu faktiski nodeva saņēmējam, t. i., 2008. gada 8. septembris.

7. **SECINĀJUMS**

(184) Kapitāla ieguldījums uzņēmuma *Elan* labā, par ko pieņēma lēmumu 2007. gada janvārī (1. pasākums), neietver valsts atbalstu, jo akcionāru lēmums atbilda tirgus ekonomikas principu vadīta ieguldītāja kritērijam.

(185) Kapitāla ieguldījums uzņēmuma *Elan* labā, par ko pieņēma lēmumu 2008. gada augustā (2. pasākums), ietver valsts atbalstu. Šis valsts atbalsts nav saderīgs ar iekšējo tirgu. Tas neatbilst Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu prasībām. Nav izpildīts arī neviens no LESD 107. panta 2. un 3. punkta noteikumiem. Tāpēc no *Elan* ir jāatgūst kapitāla ieguldījums 10 miljonu euro apmērā kopā ar atgūšanas procentiem,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Kapitāla ieguldījums, ko veica 2007. gada janvārī, nav uzskatāms par atbalstu Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punkta nozīmē.

([42]) Skatīt lietu C-70/72 Komisija/Vācija (*Recueil* 1973, 00813. lpp.), 13. punkts.
([43]) Skatīt apvienotās lietas C-278/92, C-279/92 un C-280/92 Spānija/Komisija (*Recueil* 1994, I-4103. lpp.), 75. punkts.
([44]) Skatīt lietu C-75/97 Beļģija/Komisija (*Recueil* 1999, I-030671. lpp.), 64. un 65. punkts.

2. pants

Slovēnija, 2008. gadā palielinot *Elan* kapitālu par 10 miljoniem euro, uzņēmuma labā īstenoja nelikumīgu valsts atbalsta pasākumu un tādējādi pārkāpa Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 3. punktu, un šis pasākums nav saderīgs ar iekšējo tirgu.

3. pants

1. Slovēnija no atbalsta saņēmēja *Elan* atgūst 2. pantā minēto atbalstu.

2. Atgūstamajai summai piemēro procentus no dienas, kad atbalsts nodots saņēmējam (2008. gada 8. septembra), līdz faktiskās atmaksāšanas brīdim.

3. Procentu likmi aprēķina gan pamatsummai, gan procentiem saskaņā ar Komisijas Regulas (EK) Nr. 794/2004 ([45]) V nodaļu.

4. Slovēnija no šā lēmuma pieņemšanas dienas aptur visus neizmaksātos 2. pantā minētā atbalsta maksājumus.

4. pants

1. Šā lēmuma 2. pantā minēto atbalstu atgūst nekavējoties un efektīvi.

2. Slovēnija nodrošina šā lēmuma īstenošanu četru mēnešu laikā no tā paziņošanas dienas.

5. pants

1. Divu mēnešu laikā no šā lēmuma paziņošanas dienas Slovēnija iesniedz Komisijai šādu informāciju:

a) kopējā summa (pamatsumma un atgūšanas procenti), kas jāatgūst no atbalsta saņēmēja;

b) sīks apraksts par jau veiktajiem un plānotajiem šā lēmuma izpildes pasākumiem;

c) dokumenti, kas apliecina, ka atbalsta saņēmējam ir pieprasīts atmaksāt atbalstu.

2. Slovēnija informē Komisiju par to, kā norit valsts pasākumi, kas pieņemti šā lēmuma īstenošanai, līdz 2. pantā minētais atbalsts ir atgūts. Pēc Komisijas vienkārša pieprasījuma tā nekavējoties sniedz informāciju par jau veiktajiem un plānotajiem šā lēmuma izpildes pasākumiem. Tā arī sniedz sīku informāciju par atbalsta un atgūšanas procentu summām, ko saņēmējs jau atmaksājis.

6. pants

Šis lēmums ir adresēts Slovēnijas Republikai.

Briselē, 2012. gada 19. septembrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja vietnieks
Joaquín ALMUNIA

([45]) OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp.